

**ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΟΥ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ**

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ.....	- 4 -
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ.....	- 4 -
Άρθρο 1.....	- 4 -
Απαγορευμένες συμπράξεις.....	- 4 -
Άρθρο 2.....	- 5 -
Καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης.....	- 5 -
Άρθρο 3.....	- 6 -
Άρθρο 4.....	- 6 -
Βάρος Απόδειξης.....	- 6 -
Άρθρο 5.....	- 6 -
Συγκέντρωση Επιχειρήσεων.....	- 6 -
Άρθρο 6.....	- 8 -
Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκεντρώσεων επιχειρήσεων.....	- 8 -
Άρθρο 7.....	- 10 -
Έλεγχος των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων.....	- 10 -
Άρθρο 8.....	- 11 -
Διαδικασία προληπτικού ελέγχου συγκεντρώσεων και αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού.....	- 11 -
Άρθρο 9.....	- 15 -
Αναστολή πραγματοποίησης της συγκέντρωσης.....	- 15 -
Άρθρο 10.....	- 17 -
Υπολογισμός του κύκλου εργασιών.....	- 17 -
Άρθρο 11.....	- 20 -
Κανονιστική παρέμβαση σε κλάδους της οικονομίας.....	- 20 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ.....	- 22 -
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ.....	- 22 -
Άρθρο 12.....	- 22 -
Επιτροπή Ανταγωνισμού.....	- 22 -
Άρθρο 13.....	- 27 -
Πειθαρχική διαδικασία.....	- 27 -
Άρθρο 14.....	- 28 -
Αρμοδιότητες του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και της Επιτροπής Ανταγωνισμού.....	- 28 -
Άρθρο 15.....	- 31 -
Εξέταση υποθέσεων από την Επιτροπή Ανταγωνισμού.....	- 31 -
Άρθρο 16.....	- 35 -
Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης.....	- 35 -
Άρθρο 17.....	- 36 -
Έσοδα και Προϋπολογισμός Επιτροπής Ανταγωνισμού.....	- 36 -
Άρθρο 18.....	- 37 -
Νομική υποστήριξη Μελών και προσωπικού της Επιτροπής Ανταγωνισμού.....	- 37 -
Άρθρο 19.....	- 38 -

Αρμοδιότητες του Προέδρου της Επιτροπής.....	- 38 -
Άρθρο 20.....	- 39 -
Γραφείο Νομικής Υποστήριξης.....	- 39 -
Άρθρο 21.....	- 41 -
Οργάνωση και προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού.....	- 41 -
Άρθρο 22.....	- 45 -
Διαδικασία Αξιολόγησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.....	- 45 -
Άρθρο 23.....	- 45 -
Γνωμοδοτικές αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού.....	- 45 -
Άρθρο 24.....	- 46 -
Σχέσεις με ρυθμιστικές αρχές.....	- 46 -
Άρθρο 25.....	- 47 -
Εξουσίες της Επιτροπής επί παραβάσεων.....	- 47 -
Άρθρο 26.....	- 51 -
Άρση αρμοδιότητας, αναστολή ή περάτωση διαδικασίας.....	- 51 -
Άρθρο 27.....	- 52 -
Δημοσίευση αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού.....	- 52 -
Άρθρο 28.....	- 52 -
Εθνική Αρχή Ανταγωνισμού.....	- 52 -
Άρθρο 29.....	- 53 -
Ετήσια έκθεση της Επιτροπής Ανταγωνισμού.....	- 53 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ.....	- 54 -
ΕΝΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ.....	- 54 -
Άρθρο 30.....	- 54 -
Προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.....	- 54 -
Άρθρο 31.....	- 56 -
Χορήγηση προσωρινής διαταγής.....	- 56 -
Άρθρο 32.....	- 56 -
Ένδικα μέσα.....	- 56 -
Άρθρο 33.....	- 57 -
Ειδικά Τμήματα στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών.....	- 57 -
Άρθρο 34.....	- 58 -
Γενικός Επίτροπος Επικρατείας.....	- 58 -
Άρθρο 35.....	- 58 -
Δικαιοδοσία ετέρων δικαστηρίων.....	- 58 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ.....	- 59 -
ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ.....	- 59 -
Άρθρο 36.....	- 59 -
Καταγγελίες.....	- 59 -
Άρθρο 37.....	- 60 -
Συνοπτική διαδικασία επί καταγγελιών.....	- 60 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ.....	- 61 -
ΜΕΤΡΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	- 61 -
Άρθρο 38.....	- 61 -
Συλλογή στοιχείων.....	- 61 -
Άρθρο 39.....	- 62 -
Διεξαγωγή ερευνών κατά περίπτωση.....	- 62 -
Άρθρο 40.....	- 65 -
Έρευνες σε κλάδους της οικονομίας ή σε τύπους συμφωνιών.....	- 65 -
Άρθρο 41.....	- 66 -

Υποχρέωση εχεμύθειας.....	- 66 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ.....	- 67 -
ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ.....	- 67 -
Άρθρο 42.....	- 68 -
Παραγραφή για την επιβολή κυρώσεων.....	- 68 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ.....	- 69 -
ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ.....	- 69 -
Άρθρο 43.....	- 69 -
Υποχρέωση ανακοίνωσης παραβάσεων.....	- 69 -
Άρθρο 44.....	- 69 -
Ποινικές κυρώσεις.....	- 69 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ.....	- 71 -
ΤΕΛΗ.....	- 71 -
Άρθρο 45.....	- 71 -
Τέλη.....	- 71 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ.....	- 72 -
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	- 72 -
Άρθρο 46.....	- 72 -
Έκταση εφαρμογής του νόμου.....	- 72 -
Άρθρο 47.....	- 72 -
Δημοσίευση αποφάσεων.....	- 72 -
Άρθρο 48.....	- 73 -
Εφαρμογή διατάξεων περί κλητεύσεων και επιδόσεων.....	- 73 -
Άρθρο 49.....	- 73 -
Είσπραξη προστίμων.....	- 73 -
Άρθρο 50.....	- 73 -
Αναπροσαρμογή προστίμων, παραβόλων και τελών.....	- 73 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ.....	- 74 -
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	- 74 -
Άρθρο 51.....	- 74 -
Άρθρο 52.....	- 74 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ.....	- 75 -
ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ.....	- 75 -
Άρθρο 53.....	- 75 -
Ισχύς.....	- 75 -

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Άρθρο 1

Απαγορευμένες συμπράξεις

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων και όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της Ελληνικής επικράτειας, και ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται:

- α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής,
- β) στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής, της διάθεσης, της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων,
- γ) στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού,
- δ) στην εφαρμογή στο εμπόριο άνισων όρων για ισοδύναμες παροχές, ιδίως στην αδικαιολόγητη άρνηση πώλησης, αγοράς ή άλλης συναλλαγής, κατά τρόπο που δυσχεραίνει τη λειτουργία του ανταγωνισμού,
- ε) στην εξάρτηση της σύναψης συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσόμενων, πρόσθετων παροχών, οι οποίες από τη φύση τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν συνδέονται με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

2. Συμφωνίες και αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων που εμπίπτουν στην παράγραφο 1 και στις οποίες δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 3 είναι απολύτως άκυρες.

3. Συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές, που εμπίπτουν στην παράγραφο 1, δεν απαγορεύονται, εφόσον πληρούν αθροιστικά τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

- α) συμβάλλουν στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου,
- β) εξασφαλίζουν συγχρόνως στους καταναλωτές εύλογο τμήμα από το όφελος που προκύπτει,
- γ) δεν επιβάλλουν στις οικείες επιχειρήσεις περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών και
- δ) δεν παρέχουν τη δυνατότητα ολικής κατάργησης του ανταγωνισμού ή κατάργησης αυτού σε σημαντικό τμήμα της σχετικής αγοράς.

4. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 3 εφαρμόζονται αναλόγως οι κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί εφαρμογής του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών, αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων ή εναρμονισμένων πρακτικών (κανονισμοί ομαδικής απαλλαγής). Αυτό ισχύει και στην περίπτωση που οι ως άνω συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές δεν είναι πιθανό να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 2

Καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης

Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις της δεσπόζουσας θέσης τους εντός του συνόλου ή μέρους της Ελληνικής επικράτειας.

Η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση δύναται να συνίσταται ιδίως:

- α) στην άμεση ή έμμεση επιβολή μη εύλογων τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής,
- β) στον περιορισμό της παραγωγής, της διάθεσης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης επί ζημία των καταναλωτών,
- γ) στην εφαρμογή στο εμπόριο άνισων όρων για ισοδύναμες παροχές, ιδίως στην αδικαιολόγητη άρνηση πώλησης, αγοράς ή άλλης συναλλαγής, με αποτέλεσμα να περιέρχονται ορισμένες επιχειρήσεις σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό,

δ) στην εξάρτηση της σύναψης συμβάσεων ή σύναψης πρόσθετων συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσόμενων, πρόσθετων παροχών, οι οποίες από τη φύση τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν συνδέονται με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

Άρθρο 3

1. Συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες εμπίπτουν στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 1 απαγορεύονται, χωρίς να είναι αναγκαία η προηγούμενη έκδοση σχετικής απόφασης.
2. Συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες εμπίπτουν στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 και πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 1 δεν απαγορεύονται, χωρίς να είναι αναγκαία η προηγούμενη έκδοση σχετικής απόφασης.
3. Η κατά το άρθρο 2 καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης απαγορεύεται, χωρίς να είναι αναγκαία η προηγούμενη έκδοση σχετικής απόφασης.

Άρθρο 4

Βάρος Απόδειξης

Κατά τη διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 1 και 2 καθένας φέρει το βάρος απόδειξης των ισχυρισμών του.

Άρθρο 5

Συγκέντρωση Επιχειρήσεων

1. Η συγκέντρωση επιχειρήσεων δεν εμπίπτει καθαυτή στις απαγορεύσεις των άρθρων 1 και 2.
2. Συγκέντρωση θεωρείται ότι υπάρχει όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου από:
  - α) τη συγχώνευση με οιονδήποτε τρόπο δύο ή περισσότερων προηγουμένως ανεξάρτητων επιχειρήσεων ή τμημάτων επιχειρήσεων ή

β) την απόκτηση, από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση ή από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, άμεσα ή έμμεσα, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο, ελέγχου στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

3. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, και ιδίως από:

α) δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης,

β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μιας επιχείρησης.

4. Ο έλεγχος αποκτάται από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις, τα οποία:

α) είναι υποκείμενα αυτών των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές ή

β) χωρίς να είναι υποκείμενα των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές, δικαιούνται να ασκούν τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτές.

5. Η δημιουργία κοινής επιχείρησης που εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μίας αυτόνομης οικονομικής ενότητας αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια του παρόντος άρθρου.

6. Δεν θεωρείται ότι πραγματοποιείται συγκέντρωση όταν:

α) πιστωτικοί οργανισμοί ή άλλοι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί ή ασφαλιστικές εταιρίες, στις συνήθεις δραστηριότητες των οποίων περιλαμβάνεται η εμπορία και διαπραγμάτευση τίτλων για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, αποκτούν προσωρινά δικαιώματα συμμετοχής σε μία επιχείρηση με σκοπό την περαιτέρω διάθεσή τους, εφόσον δεν ασκούν τα δικαιώματα ψήφου που παρέχουν οι αποκτώμενοι τίτλοι με σκοπό να επηρεάσουν την ανταγωνιστική συμπεριφορά της επιχείρησης αυτής ή εφόσον ασκούν τα δικαιώματα ψήφου με μοναδικό σκοπό να προετοιμάσουν

τη διάθεση του συνόλου ή μέρους της επιχείρησης αυτής ή των περιουσιακών στοιχείων της ή τη διάθεση αυτών των τίτλων, και εφόσον η διάθεση αυτή πραγματοποιείται εντός έτους από την ημερομηνία απόκτησης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για εύλογο χρονικό διάστημα, που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες, από την Επιτροπή Ανταγωνισμού κατόπιν αιτήσεως, εφόσον οι εν λόγω οργανισμοί ή εταιρίες αποδεικνύουν ότι δεν ήταν εύλογα δυνατή η εμπρόθεσμη διάθεσή τους.

β) τον έλεγχο ασκεί πρόσωπο οριζόμενο δυνάμει της νομοθεσίας σχετικά με τις διαδικασίες οικονομικής αφερεγγυότητας ή άλλες ανάλογες διαδικασίες

γ) οι πράξεις της παραγράφου 2 στοιχείο β' πραγματοποιούνται από εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, υπό τον όρο ότι τα δικαιώματα που απορρέουν από τις κατεχόμενες συμμετοχές ασκούνται κυρίως με το διορισμό των μελών του διευθυντικού και του εποπτικού οργάνου των επιχειρήσεων, στις οποίες έχουν δικαιώματα συμμετοχής, μόνο για τη διασφάλιση της ακεραίας αξίας των σχετικών επενδύσεων, και όχι για τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων αυτών σε θέματα ανταγωνισμού.

Άρθρο 6

Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκεντρώσεων επιχειρήσεων

1. Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 10 ανέρχεται, στην παγκόσμια αγορά τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ στην ελληνική αγορά.

2. Η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

3. Υποχρεούνται σε γνωστοποίηση:

α) στις περιπτώσεις που οι συγκεντρώσεις συνίστανται σε συγχώνευση κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 2 στοιχείο α΄ ή σε απόκτηση κοινού ελέγχου κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 2 στοιχείο β΄, από κοινού οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στις πράξεις αυτές.

β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, το πρόσωπο ή η επιχείρηση που αποκτά τον έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων.

4. Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει στον καθένα από τους, κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, υπόχρεους προς γνωστοποίηση πρόστιμο ύψους τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) Ευρώ, το οποίο δεν υπερβαίνει το επτά τοις εκατό (7%) του συνολικού κύκλου εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 10.

5. Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού καθορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο της γνωστοποίησης και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό με αυτή θέμα.

6. Οι υπόχρεοι σε γνωστοποίηση, αμέσως μετά την γνωστοποίηση, υποχρεούνται να δημοσιεύσουν τη γνωστοποιούμενη συγκέντρωση σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα, πανελλαδικής κυκλοφορίας, με έξοδά τους. Το κείμενο της δημοσίευσης κοινοποιείται αμέσως στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και δημοσιεύεται στο δικτυακό τόπο που διατηρεί η Επιτροπή Ανταγωνισμού. Οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλλει παρατηρήσεις ή να παρέχει στοιχεία επί της γνωστοποιούμενης συγκέντρωσης. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού λαμβάνει υπόψη το εύλογο έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, για διατήρηση του επιχειρηματικού απορρήτου. Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού καθορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο της δημοσίευσης και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό με αυτή θέμα.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Οικονομικών, μετά από εισήγηση της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, μπορεί να τροποποιούνται τα κατώτατα όρια και τα κριτήρια που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Η εισήγηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού βασίζεται σε στατιστικά στοιχεία τα οποία συγκεντρώνει αυτή κάθε τριετία και αφορούν την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και την κατάσταση του ανταγωνισμού κατά την προηγούμενη τριετία.

Άρθρο 7

Έλεγχος των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων

1. Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, η οποία υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση μιας δεσπόζουσας θέσης.

2. Για την εκτίμηση της δυνατότητας μιας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό υπό την έννοια της παραγράφου 1, λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών, ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός Ελλάδας, η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά, η θέση των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων στην αγορά και η χρηματοοικονομική τους ισχύ, οι εναλλακτικές δυνατότητες επιλογής που έχουν οι προμηθευτές και χρήστες, η πρόσβασή τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων, η εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των σχετικών αγαθών και υπηρεσιών, τα συμφέροντα των ενδιαμέσων και τελικών καταναλωτών, καθώς και η συμβολή στην τεχνική και οικονομική πρόοδο και στη βελτίωση της οικονομικής αποτελεσματικότητας, υπό τον όρο ότι η συμβολή αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό.

3. Στο μέτρο που η δημιουργία κοινής επιχείρησης έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα το συντονισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς επιχειρήσεων που παραμένουν ανεξάρτητες, ο συντονισμός αυτός αξιολογείται σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 1. Κατά την αξιολόγηση αυτή, η Επιτροπή Ανταγωνισμού λαμβάνει υπόψη ιδίως:

α) αν δύο ή περισσότερες μητρικές επιχειρήσεις ασκούν, σε σημαντικό βαθμό, δραστηριότητες στην ίδια αγορά με την κοινή επιχείρηση ή σε αγορά προηγούμενων ή επόμενων σταδίων από αυτήν της κοινής επιχείρησης ή σε παραπλήσια αγορά στενά συνδεδεμένη με την αγορά αυτή, και

β) εάν ο συντονισμός, ο οποίος απορρέει ευθέως από τη δημιουργία της κοινής επιχείρησης, παρέχει στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να εξαλείψουν τον ανταγωνισμό σε μεγάλο μέρος των αγορών τους.

Άρθρο 8

Διαδικασία προληπτικού ελέγχου συγκεντρώσεων και αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού

1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξετάζει τη γνωστοποιούμενη συγκέντρωση μόλις υποβληθεί η σχετική γνωστοποίηση.
2. Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παράγραφος 1, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, μέσα σε ένα (1) μήνα από τη γνωστοποίηση, εκδίδει πράξη, η οποία κοινοποιείται στα πρόσωπα ή στις επιχειρήσεις που έχουν προβεί στη γνωστοποίηση. Η πράξη αυτή δεν περιορίζει την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 και 2 .
3. Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, παρότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, με απόφασή της που εκδίδεται μέσα σε ένα (1) μήνα από τη γνωστοποίηση, εγκρίνει τη συγκέντρωση.
4. Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου και προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με απόφασή του που εκδίδεται μέσα σε ένα (1) μήνα από την γνωστοποίηση, κινεί τη διαδικασία της πλήρους διερεύνησης της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης και ενημερώνει αμελλητί τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις σχετικά με την απόφασή του. Από τη γνωστοποίηση στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις της κίνησης της διαδικασίας πλήρους διερεύνησης, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις μπορούν από κοινού να προβαίνουν σε τροποποιήσεις στη συγκέντρωση ή να προτείνουν την ανάληψη δεσμεύσεων, ώστε να μην προκαλούν σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί

μέρους αγοράς στις οποίες αφορά, και να τις κοινοποιούν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού.

5. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3, η υπόθεση εισάγεται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερών από την ημερομηνία κίνησης της διαδικασίας πλήρους διερεύνησης.

6. Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η οποία εκδίδεται μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την ημερομηνία κίνησης της διαδικασίας πλήρους διερεύνησης, απαγορεύεται η συγκέντρωση σε περίπτωση που πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 7, και στην περίπτωση της παραγράφου 5 του άρθρου 5, όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 1. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιτρέπει τη συγκέντρωση. Η πάροδος της προθεσμίας των ενενήντα (90) ημερών, χωρίς την έκδοση απορριπτικής απόφασης, θεωρείται ως έγκριση της συγκέντρωσης εκ μέρους της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η οποία εκδίδει υποχρεωτικώς τη σχετική διαπιστωτική πράξη. Η προθεσμία των ενενήντα (90) ημερών αυξάνεται σε εκατόν πέντε (105) ημέρες στις περιπτώσεις που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις προτείνουν την ανάληψη δεσμεύσεων δυνάμει της παραγράφου 8, προκειμένου να εγκριθεί η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, εκτός αν οι εν λόγω δεσμεύσεις έχουν προταθεί σε χρονικό διάστημα μικρότερο των πενήντα πέντε (55) ημερών από την κίνηση της διαδικασίας πλήρους διερεύνησης.

7. Οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους 3 και 6, καλύπτουν και τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και είναι απαραίτητοι για αυτή.

8. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να εγκρίνει συγκέντρωση, με την απόφαση της παραγράφου 6, υπό όρους και προϋποθέσεις που η ίδια επιβάλλει, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων με τις δεσμεύσεις που αυτές έχουν αναλάβει έναντι της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ούτως ώστε να καταστεί η συγκέντρωση συμβατή με την παράγραφο 1 του άρθρου 7, και στην περίπτωση της παραγράφου 5 του άρθρου 5, συμβατή με την παράγραφο 3 του άρθρου 1. Οι δεσμεύσεις που προτείνουν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υποβάλλονται το αργότερο εντός προθεσμίας εξήντα πέντε (65) ημερών από την ημερομηνία κίνησης της διαδικασίας πλήρους διερεύνησης. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού

μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να αποδεχθεί δεσμεύσεις και μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας που τάσσεται για την υποβολή τους. Η εισήγηση για την καταλληλότητα των προτεινόμενων δεσμεύσεων κατατίθεται εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή τους. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί με την ίδια απόφασή της να απειλήσει κατά των συμμετεχουσών επιχειρήσεων πρόστιμο σε περίπτωση μη συμμόρφωσης αυτών προς τους ανωτέρω όρους ή προϋποθέσεις στο πλαίσιο των δεσμεύσεων. Το κατά το προηγούμενο εδάφιο πρόστιμο μπορεί να ανέρχεται μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 10. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί με απόφασή της να θεωρήσει ότι κατέπεσε το πρόστιμο, εφόσον διαπιστωθεί η μη συμμόρφωση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στους όρους ή προϋποθέσεις που επιβλήθηκαν. Σε περίπτωση που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις εξακολουθούν να μη συμμορφώνονται, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του παρόντος νόμου.

9. Η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει προσωρινά μέτρα κατάλληλα για την αποκατάσταση ή τη διατήρηση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

10. Τα παραπάνω μέτρα λαμβάνονται στην περίπτωση που μια συγκέντρωση:

α) έχει πραγματοποιηθεί κατά παράβαση της παραγράφου 1 και δεν έχει ακόμα ληφθεί απόφαση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 7,

β) έχει πραγματοποιηθεί κατά παράβαση ενός όρου ή προϋπόθεσης που έχει επιβληθεί στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις με την απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 8,

γ) έχει πραγματοποιηθεί κατά παράβαση των διατάξεων ή των αποφάσεων που απαγορεύουν την πραγματοποίησή της

11. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους 3, 4, 5 και 6 μπορούν να παραταθούν στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) αν συμφωνήσουν οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη συγκέντρωση,

β) αν η γνωστοποίηση είναι λανθασμένη ή παραπλανητική, με αποτέλεσμα να μην μπορεί η Επιτροπή Ανταγωνισμού να προβεί στην αξιολόγηση της γνωστοποιούμενης συγκέντρωσης.

Στην ανωτέρω περίπτωση β', ως χρονικό σημείο επανέναρξης των προθεσμιών θεωρείται η ημερομηνία της συγκέντρωσης των πλήρων και ακριβών στοιχείων που επιτρέπουν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού να προβεί στην αξιολόγηση της γνωστοποιούμενης συγκέντρωσης.

Οι προθεσμίες που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους 3 και 4 μπορούν επίσης να παραταθούν αν το έντυπο της γνωστοποίησης δεν έχει συμπληρωθεί πλήρως, με αποτέλεσμα να μην μπορεί η Επιτροπή Ανταγωνισμού να προβεί στην αξιολόγηση της γνωστοποιούμενης συγκέντρωσης και εφόσον οι γνωστοποιούντες ειδοποιηθούν για αυτό μέσα σε αποκλειστική προθεσμία επτά εργάσιμων (7) ημερών από τη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης. Στην τελευταία αυτή περίπτωση ως χρονικό σημείο έναρξης των προθεσμιών θεωρείται η ημερομηνία της προσήκουσας γνωστοποίησης.

12. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους 3, 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου αναστέλλονται κατ' εξαίρεση στις περιπτώσεις που οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις δεν συμμορφώνονται προς την υποχρέωση παροχής πληροφοριών κατά το άρθρο 38 του παρόντος νόμου, και εφόσον οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις ειδοποιηθούν για αυτό εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας που είχε ταχθεί για την παροχή των πληροφοριών. Στην περίπτωση αυτή, ως χρονικό σημείο επανέναρξης των προθεσμιών θεωρείται η ημερομηνία της παροχής από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις των πλήρων και ακριβών πληροφοριών που ζητήθηκαν κατά το άρθρο 38 του παρόντος νόμου.

13. Σε περίπτωση που, με δικαστική απόφαση, ακυρώνεται εν όλω ή εν μέρει η απόφαση που εκδίδεται με βάση τις προηγούμενες διατάξεις του άρθρου αυτού, η Επιτροπή Ανταγωνισμού επανεξετάζει τη συγκέντρωση υπό το πρίσμα των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά. Τα κοινοποιούντα μέρη υποβάλλουν για το σκοπό αυτό νέα γνωστοποίηση ή συμπληρωματική της αρχικής, εφόσον η τελευταία έχει καταστεί ελλιπής λόγω αλλαγών που μεσολάβησαν στις συνθήκες της αγοράς ή στα στοιχεία που είχαν δοθεί. Εφόσον δεν υπάρχουν τέτοιου είδους αλλαγές, τα μέρη επιβεβαιώνουν το γεγονός αυτό στην Επιτροπή Ανταγωνισμού.

14. Οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους 2, 3 και 6 μπορούν να ανακληθούν από το όργανο που τις εξέδωσε στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) αν η έκδοσή τους στηρίχθηκε σε ανακριβή και παραπλανητικά στοιχεία,
- β) αν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις παραβούν οποιονδήποτε όρο ή υποχρέωση που καθορίζονται με την απόφαση.

Αν ανακληθεί η απόφαση στις πιο πάνω περιπτώσεις, επιτρέπεται η έκδοση νέας απόφασης, χωρίς την τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο αυτό.

Άρθρο 9

Αναστολή πραγματοποίησης της συγκέντρωσης

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των επόμενων παραγράφων 2 και 3, απαγορεύεται η πραγματοποίηση της συγκέντρωσης μέχρι την έκδοση μιας από τις αποφάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2, 3 και 6 του άρθρου 8. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τις συγκεντρώσεις που δεν γνωστοποιήθηκαν σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6. Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της απαγόρευσης αυτής, επιβάλλεται από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, σε όσους υπέχουν την υποχρέωση γνωστοποίησης κατά την παράγραφο 2 του άρθρου , πρόστιμο τουλάχιστον τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, το οποίο σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 10.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν αποκλείουν την πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς, αγοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση στο πλαίσιο χρηματιστηριακών συναλλαγών συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο μιας επιχείρησης, εφόσον οι πράξεις αυτές γνωστοποιούνται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6, και υπό τον όρο ότι ο αποκτών δεν ασκεί τα δικαιώματα ψήφου που συνδέονται με τους συγκεκριμένους τίτλους ή τα ασκεί μόνο για να διατηρήσει την πλήρη αξία της επένδυσής του και βάσει ειδικής άδειας, η οποία παρέχεται από την Επιτροπή Ανταγωνισμού σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο 3.

3. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, ύστερα από αίτηση, να επιτρέψει παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2, προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές ζημιές σε βάρος μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η πράξη συγκέντρωσης ή σε βάρος τρίτου. Για την απόφαση αυτή, η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνυπολογίζει, μεταξύ άλλων, την απειλή που συνιστά η εν λόγω συγκέντρωση για τον ανταγωνισμό. Στην απόφαση που επιτρέπει την παρέκκλιση, μπορεί να τίθενται όροι και υποχρεώσεις για την εξασφάλιση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την αποτροπή καταστάσεων που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν την εκτέλεση τυχόν απαγορευτικής οριστικής απόφασης. Η άδεια παρέκκλισης μπορεί να ζητείται και να παρέχεται οποτεδήποτε, είτε πριν από τη γνωστοποίηση, είτε μετά τη συναλλαγή. Η απόφαση που επιτρέπει την παρέκκλιση, μπορεί να ανακληθεί από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, αν συντρέχει κάποιος από τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 14 του άρθρου 8.

4. Στις περιπτώσεις που η συγκέντρωση έχει ήδη πραγματοποιηθεί κατά παράβαση των διατάξεων ή των αποφάσεων που απαγορεύουν την πραγματοποίησή της, ή έχει πραγματοποιηθεί κατά παράβαση ενός όρου ή μιας προϋπόθεσης που συνοδεύει απόφαση που ελήφθη δυνάμει της παραγράφου 8 του άρθρου 8, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί με απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 8 ή με χωριστή απόφαση χωρίς τήρηση προθεσμίας:

α) να διατάσσει το διαχωρισμό των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, ιδίως με τη διάλυση της συγχώνευσης ή τη διάθεση όλων των μετοχών ή στοιχείων του ενεργητικού που έχουν αποκτηθεί, ούτως ώστε να επανέλθει η κατάσταση που επικρατούσε πριν από την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης

β) να διατάσσει τη λήψη άλλου κατάλληλου μέτρου για να εξασφαλίζει τη λύση της συγκέντρωσης από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, ή τη λήψη άλλων μέτρων αποκατάστασης.

Σε βάρος των επιχειρήσεων που δεν συμμορφώνονται με την απόφαση αυτή, η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει πρόστιμο ύψους μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 10 και επιπλέον πρόστιμο

ύψους 10.000 ευρώ, για κάθε ημέρα που παρέρχεται χωρίς συμμόρφωση προς την απόφαση.

5. Το κύρος των δικαιπραξιών που καταρτίζονται κατά παράβαση της παραγράφου 1 εξαρτάται από την απόφαση που εκδίδεται κατ' εφαρμογή των παραγράφων 2, 3 και 6 του άρθρου 8 ή κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου. Ωστόσο, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ουδόλως θίγουν το κύρος των χρηματιστηριακών συναλλαγών επί τίτλων γενικώς, περιλαμβανομένων και των τίτλων που είναι μετατρέψιμοι σε άλλους τίτλους, εκτός αν οι αγοραστές ή οι πωλητές γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν ότι η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται κατά παράβαση της παραγράφου 1.

Άρθρο 10

Υπολογισμός του κύκλου εργασιών

1. Ο συνολικός κύκλος εργασιών, που ορίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 6, την παράγραφο 8 του άρθρου 8 και τις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 9 περιλαμβάνει τα ποσά που απορρέουν από την πώληση προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών από τις εν λόγω επιχειρήσεις, κατά περίπτωση στην εθνική ή παγκόσμια αγορά, κατά τη διάρκεια της τελευταίας οικονομικής χρήσης και αντιστοιχούν στις συνήθεις δραστηριότητές τους, αφού αφαιρεθούν οι νόμιμες εκπτώσεις επί των πωλήσεων, καθώς και ο φόρος προστιθέμενης αξίας και άλλοι φόροι που συνδέονται άμεσα με τον κύκλο εργασιών. Στο συνολικό κύκλο εργασιών μίας συμμετέχουσας επιχείρησης δεν περιλαμβάνονται οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των επιχειρήσεων οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 5.

2. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 1, όταν η συγκέντρωση πραγματοποιείται με την απόκτηση τμημάτων μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, ασχέτως αν τα τμήματα αυτά έχουν ή όχι νομική προσωπικότητα, λαμβάνονται υπόψη, όσον αφορά τον μεταβιβαζόμενο μέρος. Ωστόσο, δύο ή περισσότερες πράξεις κατά το προηγούμενο εδάφιο, οι οποίες πραγματοποιούνται σε χρονική περίοδο δύο (2) ετών μεταξύ των ίδιων

προσώπων ή επιχειρήσεων, θεωρούνται ως μια μόνο συγκέντρωση, που προκύπτει κατά την ημερομηνία της τελευταίας πράξης.

3. Αντί του κύκλου εργασιών λαμβάνονται υπόψη:

α) Για τα πιστωτικά ιδρύματα και τους λοιπούς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς, το συνολικό ποσό των ακόλουθων κατηγοριών εσόδων, όπως ορίζονται από τις διατάξεις του π.δ. 367/1994 (ΦΕΚ 200 Α') αφού αφαιρεθούν, κατά περίπτωση, ο φόρος προστιθέμενης αξίας και οι άλλοι φόροι που συνδέονται άμεσα με τις εν λόγω παρεχόμενες υπηρεσίες και προϊόντα:

αα) έσοδα από τόκους και εξομοιούμενα έσοδα,

ββ) έσοδα από τίτλους:

- έσοδα από μετοχές, μερίδια και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης,

- έσοδα από συμμετοχές,

- έσοδα από μερίδια σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις,

γγ) προμήθειες,

δδ) καθαρά κέρδη από χρηματοπιστωτικές πράξεις,

εε) άλλα έσοδα εκμετάλλευσης.

Ο κύκλος εργασιών ενός πιστωτικού ή χρηματοοικονομικού ιδρύματος στην Ελλάδα περιλαμβάνει τα στοιχεία των εσόδων, όπως ορίζονται ανωτέρω, τα οποία πραγματοποιεί κατά περίπτωση υποκατάστημα ή τμήμα της επιχείρησης αυτής, εγκατεστημένο στην Ελλάδα.

β) Για τις ασφαλιστικές εταιρείες, η αξία των ακαθάριστων ασφαλίσεων που περιλαμβάνουν όλα τα εισπραχθέντα και προς είσπραξη ποσά, δυνάμει των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που έχουν συναφθεί από αυτές ή για λογαριασμό τους, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλίσεων που έχουν εκχωρηθεί στους αντασφαλιστές, όπως η αξία αυτή προκύπτει μετά την έκπτωση των φόρων και λοιπών τελών που εισπράττονται βάσει του ποσού των ασφαλίσεων ή του συνολικού μεγέθους του ποσού αυτού. Όσον αφορά τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών εντός της Ελλάδας σύμφωνα με το άρθρο 6, λαμβάνονται υπόψη, αντίστοιχα, τα ακαθάριστα ασφάλιστρα που καταβάλλουν τα πρόσωπα που έχουν κατοικία ή εγκατάσταση στην Ελλάδα.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2, ο κύκλος εργασιών μιας συμμετέχουσας επιχείρησης, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 6, την παράγραφο 8 του άρθρου 8 και τις παραγράφους 1 εδάφιο 3

και 4 τελευταίο εδάφιο του άρθρου 9, προκύπτει από το άθροισμα των κύκλων εργασιών των ακόλουθων επιχειρήσεων:

α) της συμμετέχουσας επιχείρησης,

β) των επιχειρήσεων, στις οποίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις διαθέτουν άμεσα ή έμμεσα:

αα) είτε περισσότερο από το 50% του μετοχικού κεφαλαίου ή της εταιρικής περιουσίας,

ββ) είτε την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου,

γγ) είτε την εξουσία να διορίζουν ή να παύουν την πλειοψηφία των μελών των οργάνων διοίκησης των επιχειρήσεων αυτών,

δδ) είτε το δικαίωμα να διαχειρίζονται τις υποθέσεις των επιχειρήσεων αυτών,

γ) των επιχειρήσεων που διαθέτουν σε μια συμμετέχουσα επιχείρηση τα δικαιώματα ή τις δυνατότητες επιρροής που αναφέρονται στο στοιχείο β',

δ) των επιχειρήσεων, στις οποίες μια επιχείρηση αναφερόμενη στο στοιχείο γ', διαθέτει τα δικαιώματα επιρροής που αναφέρονται στο στοιχείο β',

ε) των επιχειρήσεων στις οποίες, περισσότερες της μιας επιχειρήσεις από αυτές που αναφέρονται στα στοιχεία α' έως και δ', διαθέτουν από κοινού τα δικαιώματα ή τις δυνατότητες επιρροής που αναφέρονται στο στοιχείο β'.

5. Όταν επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη συγκέντρωση διαθέτουν, από κοινού, τα δικαιώματα ή τις δυνατότητες επιρροής που αναφέρονται στο στοιχείο β' της παραγράφου 4, κατά τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 6, την παράγραφο 8 του άρθρου 8 και τις παραγράφους 1 εδάφιο 3 και 4 τελευταίο εδάφιο του άρθρου 9, πρέπει:

α) να μην λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών που προκύπτει από την πώληση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών, μεταξύ της κοινής επιχείρησης και καθεμιάς από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ή κάθε άλλης επιχείρησης συνδεδεμένης με μια από αυτές, κατά την έννοια της παραγράφου 4 στοιχεία β' έως ε',

β) να λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών που προκύπτει από την πώληση προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών μεταξύ της κοινής επιχείρησης και κάθε τρίτης επιχείρησης. Αυτός ο κύκλος εργασιών καταλογίζεται εξίσου στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις.

Άρθρο 11

Κανονιστική παρέμβαση σε κλάδους της οικονομίας

1. Μετά από αίτημα του Υπουργού Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ή αυτεπάγγελτα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, εξετάζει συγκεκριμένο κλάδο της ελληνικής οικονομίας και εφόσον διαπιστώσει ότι στον κλάδο αυτό δεν υπάρχουν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού και κρίνει ότι η εφαρμογή των άρθρων 1, 2 και 5 επ. δεν επαρκεί για την δημιουργία συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή της, να λάβει κάθε απολύτως αναγκαίο μέτρο για την δημιουργία συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στον συγκεκριμένο κλάδο της οικονομίας.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, το αργότερο μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την έναρξη της διαδικασίας κατά την προηγούμενη παράγραφο, οφείλει να γνωστοποιήσει τις αιτιολογημένες απόψεις της ως προς την μη ύπαρξη συνθηκών ανταγωνισμού στο συγκεκριμένο υπό εξέταση κλάδο της εθνικής οικονομίας, καθορίζοντας και τις επιμέρους αγορές από τις οποίες αποτελείται ο κλάδος αυτός.

2. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δημοσιοποιεί τις απόψεις της επαρκώς και με πρόσφορο τρόπο και θέτει αυτές σε δημόσια διαβούλευση. Η επαρκής δημοσιοποίηση των απόψεων εξασφαλίζεται με σχετική περιληπτική ανακοίνωση σε δύο τουλάχιστον οικονομικές εφημερίδες πανελληνίας κυκλοφορίας, καθώς και με πλήρη δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η δημόσια διαβούλευση διαρκεί τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες.

3. Μετά το πέρας της δημόσιας διαβούλευσης και εφόσον η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαπιστώνει ξανά ότι και μετά την διενέργεια της διαβούλευσης, στο συγκεκριμένο κλάδο της οικονομίας δεν υπάρχουν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού, ανακοινώνει συγκεκριμένα μέτρα τα οποία θεωρεί ότι είναι τα απολύτως αναγκαία, πρόσφορα και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, για την δημιουργία συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

4. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δημοσιοποιεί επαρκώς και με πρόσφορο τρόπο, κατά τη διαδικασία της παραγράφου 2 του παρόντος, τις απόψεις της

για τα μέτρα που ανακοινώνει κατά την προηγούμενη παράγραφο και θέτει αυτές σε δημόσια διαβούλευση. Η δημόσια διαβούλευση διαρκεί τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες.

5. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, μετά το πέρας της διαβούλευσης κατά την προηγούμενη παράγραφο και αφού λάβει υπόψη τα αποτελέσματα αυτής, επιβάλλει, με απόφαση της, η οποία είναι και η μόνη εκτελεστή, τα συγκεκριμένα μέτρα τα οποία θεωρεί ότι είναι τα απολύτως αναγκαία, πρόσφορα και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας για τη δημιουργία συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

Σε περίπτωση που η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαπιστώσει ότι η έλλειψη συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού οφείλεται, μεταξύ άλλων, και σε πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, γνωμοδοτεί, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23, για την κατάργηση ή τροποποίηση αυτών. Η γνωμοδότηση της Επιτροπής υποβάλλεται στον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό και κοινοποιείται στον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

6. Το αργότερο μέσα σε δύο (2) έτη από την έκδοση της απόφασης κατά την παράγραφο 5, η Επιτροπή Ανταγωνισμού οφείλει να κινήσει τη διαδικασία εξέτασης του σχετικού κλάδου της οικονομίας και να αξιολογήσει κατά πόσον έχουν αποκατασταθεί οι συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού ή κατά πόσον είναι αναγκαίο να τροποποιηθούν τα μέτρα τα οποία έχει λάβει και να επιβληθούν μέτρα ελαφρύτερα ή βαρύτερα, κατά περίπτωση. Για το σκοπό αυτόν ακολουθείται η διαδικασία των παραγράφων 1 έως 5. Σε κάθε περίπτωση ο Υπουργός Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να υποβάλει σχετικό αίτημα στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, πριν από τη συμπλήρωση των δύο (2) ετών και πάντως τουλάχιστο ένα (1) έτος από την έκδοση της απόφασης κατά την παράγραφο 5, εφόσον κρίνει ότι έχουν αποκατασταθεί οι συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού ή ότι είναι αναγκαίο να τροποποιηθούν τα μέτρα τα οποία έχει λάβει και να επιβληθούν μέτρα ελαφρύτερα ή βαρύτερα, κατά περίπτωση.

7. Οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις παραγράφους 5 εδ. 1 και 6 προσβάλλονται με αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, από όποιον έχει έννομο συμφέρον.

8. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποφασίζει σε Ολομέλεια. Για τη συλλογή των αναγκαίων στοιχείων

εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 38, 39, 40 και 41 του παρόντος νόμου.

9. Σε κάθε επιχείρηση, η οποία δεν εφαρμόζει τις αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 6, επιβάλλεται, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 25, πρόστιμο τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, που μπορεί να ανέλθει μέχρι ποσό ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης της τελευταίας προ της έκδοσης της σχετικής απόφασης οικονομικής χρήσης.

10. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, η οποία εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα, που αφορούν στη δημόσια διαβούλευση, το περιεχόμενο αυτής, στη διαδικασία, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ

Άρθρο 12

Επιτροπή Ανταγωνισμού

1. Συνιστάται Επιτροπή Ανταγωνισμού, η οποία λειτουργεί ως ανεξάρτητη αρχή. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει νομική προσωπικότητα και παρίσταται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες. Τα μέλη της απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνείδησή τους. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Εποπτεύεται από τον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Για την Επιτροπή Ανταγωνισμού εφαρμόζεται αναλόγως το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α΄).

2. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συγκροτείται από 12 δώδεκα τακτικά μέλη, από τα οποία ένα είναι ο Πρόεδρος, ένα ο Αντιπρόεδρος και πέντε Εισηγητές και απαρτίζεται από πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους που διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα στο νομικό και στον οικονομικό τομέα, ιδίως σε θέματα ελεύθερου ανταγωνισμού.

Για την Επιτροπή Ανταγωνισμού εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α΄). Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και οι Εισηγητές είναι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και τελούν, κατά το χρόνο που κατέχουν τη θέση τους, σε αναστολή της επαγγελματικής τους δραστηριότητας. Αν ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος ή οι Εισηγητές είναι μέλη ΔΕΠ ΑΕΙ τότε, σε σχέση με την αναστολή ασκήσεως των καθηκόντων τους ως μελών ΔΕΠ ΑΕΙ, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 5 του ν. 2530/1997 (ΦΕΚ 218 Α). Επιπλέον των τακτικών μελών ορίζονται και πέντε αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη τα οποία πρέπει να έχουν τα ίδια προσόντα με τα τακτικά μέλη και τα οποία αναπληρώνουν το τακτικό μέλος, εκτός του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των Εισηγητών, σε περίπτωση που αυτό είναι απόν, κωλυόμενο ή ελλείπον. Τον Πρόεδρο κωλυόμενο, απόντα ή ελλείποντα αναπληρώνει ο Αντιπρόεδρος και τον Αντιπρόεδρο ο κατά διορισμό αρχαιότερος των Εισηγητών. Εισηγητή δε κωλυόμενο ή ελλείποντα αναπληρώνει άλλος εκ των Εισηγητών κατά την ως άνω κατά διορισμόν αρχαιότητα.

3. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού επιλέγονται και διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Τα λοιπά μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τακτικά και αναπληρωματικά, και οι Εισηγητές επιλέγονται και διορίζονται από τον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Η θητεία του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τακτικών και αναπληρωματικών, συμπεριλαμβανομένων των Εισηγητών, είναι τετραετής και μπορεί να ανανεωθεί μόνο για μία επιπλέον τριετία.

Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή έκπτωσης του Προέδρου, του Αντιπροέδρου ή μέλους της Επιτροπής Ανταγωνισμού διορίζεται νέος Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος ή νέο μέλος για το υπόλοιπο της θητείας. Δεν μπορούν να οριστούν μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τα πρόσωπα που έχουν εκπέσει από την ιδιότητα του μέλους αυτής για τους λόγους που

ορίζονται στο νόμο αυτόν. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι το διορισμό νέων.

4. Τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τακτικά και αναπληρωματικά, κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους, γνωστοποιούν στον Υπουργό Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και στον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού, την με εντολή, ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση παροχής υπηρεσίας, συμβουλής, εργασίας ή έργου, έχουν αναλάβει τα τελευταία πέντε (5) χρόνια πριν την έναρξη της θητείας τους. Αντίστοιχη υποχρέωση έγγραφης ενημέρωσης του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, υφίσταται και για κάθε έργο, εργασία, υπηρεσία, συμβουλή ή εντολή που παρέχουν, τα μέλη της Επιτροπής που δεν είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, κατά τη διάρκεια της θητείας τους. Εφόσον από τις ως άνω γνωστοποιήσεις προκύπτει προηγούμενη ή υφιστάμενη σχέση του μέλους με επιχείρηση που εμπλέκεται άμεσα ή έμμεσα σε υπό εξέταση υπόθεση, τεκμαίρεται κώλυμα συμμετοχής του στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού για την συζήτηση και λήψη απόφασης που σχετίζεται με την επιχείρηση αυτή.

5. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα τακτικά μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού τα οποία δεν είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, καθώς και τα αναπληρωματικά μέλη, δεν επιτρέπεται να ασκούν οποιοδήποτε έμμισθο ή άμισθο δημόσιο λειτούργημα ή κάθε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα επιχειρηματική ή μη, που δεν συμβιβάζονται με την ιδιότητα και τα καθήκοντα του μέλους της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Δεν συνιστά ασυμβίβαστο για μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τακτικά και αναπληρωματικά, η άσκηση καθηκόντων μέλους ΔΕΠ ΑΕΙ, με καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης.

6. Για τα μέλη ή τους αναπληρωτές, που προκύπτει ζήτημα ασυμβίβαστου αποφασίζει η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Ολομέλεια. Από τις συνεδριάσεις κατά τις οποίες λαμβάνεται η σχετική απόφαση, απέχουν τα μέλη ή οι αναπληρωτές το ασυμβίβαστο των οποίου κρίνεται. Η απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη, κοινοποιείται αμελλητί στον Υπουργό Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και δημοσιεύεται, όπως ορίζεται στον παρόντα νόμο. Ο Υπουργός μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία επτά (7) ημερών από την

κοινοποίηση της απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, να αναπέμψει σε αυτήν την υπόθεση, για λόγους νομιμότητας.

7. Τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού και οι αναπληρωτές τους έχουν υποχρέωση τήρησης της εμπιστευτικότητας και της εχεμύθειας. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού μπορεί, προς ενημέρωση του κοινού, να προβαίνει σε έκδοση σχετικών ανακοινώσεων.

8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, μετά από γνώμη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καταρτίζεται Κώδικας Δεοντολογίας που ρυθμίζει τον τρόπο άσκησης των καθηκόντων των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού και του προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού.

9. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τακτικά και αναπληρωματικά, δεν επιτρέπεται, μετά τη λήξη της θητείας τους, με οποιονδήποτε τρόπο, να παρέχουν υπηρεσία με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση, σε εταιρία ή επιχείρηση επί των υποθέσεων εκείνων οι οποίες εισήχθησαν στην ή εκκρεμούσαν ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού κατά την διάρκεια της θητείας τους. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τακτικά ή αναπληρωματικά, δεν επιτρέπεται, για δύο (2) έτη μετά τη λήξη της θητείας τους να αναλαμβάνουν γενικώς την υπεράσπιση υποθέσεων ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή την προσφυγή ενώπιον των δικαστηρίων κατά αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Σε όσους παραβαίνουν τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλεται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, πρόστιμο, ίσο με το δεκαπλάσιο των συνολικών αποδοχών που έλαβε το μέλος της Επιτροπής Ανταγωνισμού κατά τη διάρκεια της θητείας του.

10. Τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού εκπίπτουν αυτοδικαίως από τη θέση τους: α) αν εκδοθεί σε βάρος τους αμετάκλητη δικαστική απόφαση για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημοσίου υπαλλήλου ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα β) εάν δεν προβούν στις γνωστοποιήσεις της παρ. 4 του παρόντος άρθρου.

11. Η ιδιότητα του μέλους αναστέλλεται αν εκδοθεί αμετάκλητο παραπεμπτικό βούλευμα για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε

θέση δημοσίου υπαλλήλου ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού κώδικα και μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική απόφαση. Αν ανασταλεί η ιδιότητα μέλους, διορίζεται αναπληρωματικό μέλος του οποίου η θητεία διαρκεί όσο διαρκεί η αναστολή.

12. Οι αποδοχές του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των Εισηγητών, καθώς και το ύψος της αποζημίωσης κατά συνεδρίαση που χορηγείται στα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καθορίζονται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διατάξεως, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Οικονομικών. Με όμοια απόφαση καθορίζεται η αποζημίωση για τους υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού που κατά περίπτωση ορίζονται να συνδράμουν τον Εισηγητή των υποθέσεων και τον γραμματέα.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Οικονομικών, μετά από πρόταση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καθορίζεται το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, των Εισηγητών και των λοιπών μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καθώς και του προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, για εκτέλεση υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39. Οι πραγματικές δαπάνες μετακίνησης και τυχόν διανυκτέρευσης καταβάλλονται βάσει νόμιμων παραστατικών.

14. Οι δημόσιοι λειτουργοί, δημόσιοι υπάλληλοι, υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από το κράτος ή δικηγόροι με έμμισθη εντολή, εφόσον διορίζονται μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, μπορούν να απαλλάσσονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού από τα άλλα υπηρεσιακά τους καθήκοντα για το χρόνο που συμμετέχουν στην Επιτροπή, λαμβάνοντας το σύνολο των αποδοχών και των επιδομάτων της οργανικής τους θέσης, σε βάρος του προϋπολογισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Οι ρυθμίσεις του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύουν για τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τους εισηγητές της Επιτροπής. Ο χρόνος αυτός, για όλα τα παραπάνω μέλη, θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για κάθε συνέπεια, σε καμία δε περίπτωση η συμμετοχή τους δεν μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς την υπηρεσιακή τους κατάσταση ή θέση.

15. Ο Πρόεδρος και όλα τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καθώς και τα αναπληρωματικά μέλη υποβάλλουν κατ' έτος στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου την προβλεπόμενη από το ν. 3213/2003 (ΦΕΚ Α' 309) δήλωση περιουσιακής κατάστασης.

Άρθρο 13

Πειθαρχική διαδικασία

1. Για κάθε παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού υπέχουν πειθαρχική ευθύνη. Την πειθαρχική διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου κινεί ο Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για τον Πρόεδρο και τα μέλη της. Το πειθαρχικό συμβούλιο αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό την παύση ή μη του μέλους.

2. Το πειθαρχικό συμβούλιο αποτελείται από ένα Σύμβουλο Επικρατείας, έναν Αρεοπαγίτη και έναν Καθηγητή Πανεπιστημίου με γνωστικό αντικείμενο το δίκαιο ανταγωνισμού ή τα οικονομικά, η δε θητεία τους είναι τριετής. Καθήκοντα προέδρου ασκεί ο αρχαιότερος των δικαστικών λειτουργών. Χρέη γραμματέα του συμβουλίου εκτελεί υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας. Ο πρόεδρος, τα μέλη και ο γραμματέας του συμβουλίου ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές.

Το συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, η οποία εκδίδεται εντός εξήντα ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η αμοιβή του προέδρου, των μελών και του γραμματέα καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων. Για τα μέλη του συμβουλίου που είναι δικαστικοί λειτουργοί απαιτείται απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

3. Ο Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας εκδίδει τη διαπιστωτική πράξη της ποινής που επιβάλλει το πειθαρχικό συμβούλιο.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ρυθμίζεται η πειθαρχική ευθύνη των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η πειθαρχική διαδικασία, η πιθανή επιβολή κυρώσεων και το είδος αυτών

καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Μέχρι την έκδοση της απόφασης αυτής εφαρμόζονται αναλογικά τα όσα ισχύουν για τους Δημοσίους Υπαλλήλους.

Άρθρο 14

Αρμοδιότητες του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και της Επιτροπής Ανταγωνισμού

1. Ο Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, πέραν των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στα επιμέρους άρθρα του παρόντος νόμου, έχει και τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Εκδίδει τον Κανονισμό Ακροάσεων ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής.

β) Εκδίδει απόφαση περί α) καθορισμού των όρων, των προϋποθέσεων και των διαδικασιών ένταξης μίας επιχείρησης ή ενός φυσικού προσώπου το Πρόγραμμα Επιείκειας της Επιτροπής, β) καθορισμού του τρόπου υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται στις περιπτώσεις των άρθρων 25, 38 παράγραφος 2 και 39 παράγραφος 6, και γ) καθορισμού της διαδικασίας επιβολής δεσμεύσεων κατά το άρθρο 25, παράγραφος 6, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

γ) Εκδίδει απόφαση με τα κριτήρια της κατά προτεραιότητα εξέτασης των υποθέσεων και των στρατηγικών στόχων, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η σχετική απόφαση λαμβάνει υπόψη ιδίως το δημόσιο συμφέρον, τις εκτιμώμενες επιπτώσεις στον ανταγωνισμό, την προστασία του καταναλωτή, τις προθεσμίες παραγραφής του άρθρου 42 του παρόντος καθώς και το προσδοκώμενο αποτέλεσμα από την παρέμβασή της σε συγκεκριμένη υπόθεση.

2. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων άλλων αρχών που ορίζονται με σχετική διάταξη νόμου, η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αρμόδια για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Ειδικότερα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού:

α) Διαπιστώνει αν υφίσταται παράβαση των άρθρων 1 και 2 του παρόντος και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λαμβάνει τις αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 25.

β) Απαγορεύει, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 7 και 8, την πραγματοποίηση συγκέντρωσης επιχειρήσεων που γνωστοποιείται σε αυτή κατά το άρθρο 6. Σε περίπτωση που η συγκέντρωση έχει πραγματοποιηθεί κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου ή των σχετικών αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, βάσει των άρθρων 7 και 8, ή των σχετικών αποφάσεων του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 9, μπορεί να λάβει μέτρα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 9 παράγραφος 4. Μπορεί να επιτρέψει παρέκκλιση από την υποχρέωση αναστολής της πραγματοποίησης της συγκέντρωσης επιχειρήσεων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 9 παράγραφοι 2 και 3.

γ) Λαμβάνει κάθε απολύτως αναγκαίο κανονιστικό μέτρο που αποσκοπεί στη δημιουργία συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11.

δ) Απειλεί ή και επιβάλλει τα πρόστιμα και τις άλλες κυρώσεις, όπως ορίζεται στις ειδικότερες διατάξεις.

ε) Λαμβάνει προσωρινά μέτρα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8 παράγραφος 10 και ασφαλιστικά μέτρα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 25 παράγραφος 5.

στ) Επιτρέπει, με απόφαση της Ολομέλειας, την εξαίρεση συμπράξεων κατά κατηγορίες, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1.

ζ) Ανακαλεί με απόφαση της Ολομέλειας το ευεργέτημα της απαλλαγής:

i) σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 29 του Κανονισμού 1/2003 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002 «για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης Ευρωπαϊκής Κοινότητας».

ii) όταν σε συγκεκριμένη περίπτωση, συμφωνίες, εναρμονισμένες πρακτικές ή αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων που εμπίπτουν σε απόφαση εξαίρεσης συμπράξεων κατά κατηγορίες που έχει εκδοθεί από την Επιτροπή Ανταγωνισμού κατά το ανωτέρω στοιχείο στ', παράγουν αποτελέσματα τα οποία δεν συμβιβάζονται με το άρθρο 1 παράγραφος 3.

η) Συλλέγει, επεξεργάζεται και αξιολογεί, τηρώντας το καθήκον της εχεμύθειας, τα αναγκαία για την εκπλήρωση της αποστολής της στοιχεία και πληροφορίες, όπως ειδικότερα ορίζεται στα άρθρα 38 και 39.

θ) Με εξαίρεση τη διαδικασία ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κατά το άρθρο 30 και τη διαδικασία ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά τα άρθρα 11 παράγραφος 7 και 32 μπορεί να διατυπώνει τη γνώμη της γραπτά ή προφορικά ενώπιον δικαστηρίων οσάκις της ζητηθεί από το Δικαστήριο, για θέματα εφαρμογής των άρθρων 1 και 2 του παρόντος και 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην περίπτωση προφορικής διατύπωσης γνώμης την Επιτροπή Ανταγωνισμού εκπροσωπεί ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος, ή κατόπιν εξουσιοδότησης του Προέδρου, μέλος της Επιτροπής ή ο Γενικός Διευθυντής ή μέλος του προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να ζητεί, από το κατά περίπτωση αρμόδιο δικαστήριο, κάθε έγγραφο που κρίνεται αναγκαίο για τη διατύπωση της κατά τα προηγούμενα εδάφια γνώμης της.

ι) Διατυπώνει γνώμη επί θεμάτων ανταγωνισμού και επί των προτάσεων τροποποίησης του παρόντος νόμου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 23.

ια) Εκδίδει Ανακοινώσεις και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου.

ιβ) Με απόφασή της, που αναρτάται στο διαδικτυακό της τόπο, ποσοτικοποιούνται τα κριτήρια της κατά προτεραιότητα εξέτασης των υποθέσεων και των στρατηγικών στόχων, κατ' εφαρμογήν συστήματος μοριοδότησης και καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής αυτού.

ιγ) Με την επιφύλαξη της περίπτωσης ια' της παραγράφου 1 του άρθρου 19, αποφασίζει για τη διενέργεια αυτεπάγγελτων ερευνών από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού.

ιδ) Συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις Αρχές Ανταγωνισμού των άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας του ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος νόμου και του Κανονισμού 1/2003.

ιστ) Παρέχει προς τον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, έπειτα από έγγραφο αίτημά του, κάθε πληροφορία που κατέχει ή που μπορεί να ανεύρει

4. Όλες οι δημόσιες υπηρεσίες και αρχές, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, υποχρεούνται να υποβοηθούν το έργο της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ύστερα από σχετική έγγραφη αίτηση του Προέδρου της, παρέχοντας ιδίως τη συνδρομή τους στο πλαίσιο της διεξαγωγής των ερευνών κατά το άρθρο 39 με τη συλλογή και παροχή πληροφοριών και στοιχείων σχετικά με:

α) την εξέλιξη, διάρθρωση και τις τάσεις της εγχώριας κατανάλωσης, την οργάνωση και δομή κλάδων της αγοράς, καθώς και τις συνθήκες ανταγωνισμού κάθε κλάδου,

β) την κατάρτιση πινάκων διακλαδικών κοστολογικών σχέσεων και δεικτών,

γ) την παρακολούθηση του βαθμού συγκέντρωσης των επιχειρήσεων, κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας ή την ύπαρξη εναρμονισμένων πρακτικών και τη διερεύνηση καταχρηστικής συμπεριφοράς της δεσπόζουσας θέσης επιχειρήσεων,

δ) την παρακολούθηση της εκτέλεσης των αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού που εκδίδονται βάσει του παρόντος νόμου, των υπουργικών αποφάσεων που εκδίδονται κατά το άρθρο 8 παράγραφος 9, καθώς και των δικαστικών αποφάσεων που εκδίδονται στις περιπτώσεις προσβολής των προηγούμενων αποφάσεων.

Άρθρο 15

Εξέταση υποθέσεων από την Επιτροπή Ανταγωνισμού

1. Ο Πρόεδρος μετά από εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, εισάγει ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού, από τις εκκρεμείς ενώπιον της Γενικής Διεύθυνσης υποθέσεις των περιπτώσεων των άρθρων 1, 2 και 11, όσες από αυτές πληρούν τα κριτήρια της κατά προτεραιότητα εξέτασης, όπως τα κριτήρια αυτά προσδιορίζονται κατά το άρθρο 14, παράγραφος 1, στοιχείο γ), συνεκτιμώντας το διαθέσιμο ανθρώπινο δυναμικό, τον αριθμό και την πορεία των εκκρεμών από προηγούμενες κατά την επόμενη παράγραφο

κληρώσεις υποθέσεων. Από την εφαρμογή συστήματος μοριοδοτήσεως σύμφωνα με το στοιχείο ιβ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 14, η Ολομέλεια της Επιτροπής δεσμεύεται στην εξέταση των υποθέσεων σύμφωνα με την σειρά κατάταξης τους, ανάλογα με τα μόρια που λαμβάνουν. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξετάζει κατά απόλυτη προτεραιότητα υποθέσεις που φέρονται ενώπιόν της μετά από έγγραφη αίτηση του Υπουργού Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας, εφόσον αυτές άπτονται θεμάτων με ιδιαίτερο κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο.

2. Κάθε υπόθεση της προηγούμενης παραγράφου αμέσως μετά την έκδοση απόφασης περί της κατά προτεραιότητα εξέτασής της, και κάθε υπόθεση συγκέντρωσης που αφορά περιπτώσεις των άρθρων 5 επ., ανατίθεται σε έναν από τους Εισηγητές μετά από κλήρωση από την Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Σε περίπτωση που η υπόθεση εισάγεται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο σε τμήμα, με την ίδια απόφαση της Ολομέλειας ορίζονται, μετά από κλήρωση, στην οποία δεν συμμετέχουν οι Εισηγητές, τα τακτικά μέλη της Επιτροπής, που θα αποτελέσουν τη σύνθεση του τμήματος που θα αναλάβει την υπόθεση. Του τμήματος προεδρεύει κατά κανόνα ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος. Με απόφαση της Ολομέλειας της Επιτροπής, μετά από εισήγηση του Προέδρου, μπορεί να ανατεθεί η προεδρία ενός τμήματος σε ένα από τα τακτικά μέλη που κληρώθηκαν, εκτός του ορισθέντος για τη συγκεκριμένη υπόθεση Εισηγητή.

3. Ο Εισηγητής, στον οποίο ανατίθεται υπόθεση, συνεπικουρείται από υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού που ορίζονται από τον Γενικό Διευθυντή μετά από πρόταση του αρμόδιου κατά περίπτωση Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού κατά το άρθρο 21. Ο αριθμός των υπαλλήλων της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, που ορίζεται κατά περίπτωση, εξαρτάται από τη σοβαρότητα της υπόθεσης.

4. Η εισήγηση πρέπει να κατατεθεί στην Ολομέλεια ή στο αντίστοιχο τμήμα, κατά περίπτωση, εντός εκατό είκοσι (120) ημερών από την ανάθεσή της, με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στα άρθρα 5 επ. προθεσμιών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού, μετά από αίτημα του Εισηγητή, για χρόνο ο οποίος δεν υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημέρες.

5. Κάθε απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού λαμβάνεται εντός δώδεκα (12) μηνών από την ανάθεση της σχετικής υπόθεσης στον Εισηγητή, εκτός των προβλεπόμενων περιπτώσεων στα άρθρα 5 επ.. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ή όταν η υπόθεση χρήζει περαιτέρω έρευνας, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να παρατείνει την προθεσμία αυτή, το ανώτερο, μέχρι δύο (2) μήνες.

6. Οι υποθέσεις που αφορούν την εφαρμογή των άρθρων 1, 2 και 5 επ., αν δεν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, εισάγονται υποχρεωτικά σε τετραμελή, συμπεριλαμβανομένου του Εισηγητή, τμήματα, εκτός από τις υποθέσεις μείζονος σημασίας που εισάγονται με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού στην Ολομέλεια. Στις λοιπές περιπτώσεις, οι υποθέσεις εισάγονται απευθείας στην Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

7. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνεδριάζει νόμιμα σε Ολομέλεια, εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Εισηγητής που έχει οριστεί για τη συγκεκριμένη υπόθεση, και πέντε τουλάχιστον μέλη, τακτικά ή αναπληρωματικά, αποφασίζει δε κατά πλειοψηφία των παρόντων. Στις συνεδριάσεις και διασκέψεις της Ολομέλειας και των κατά τα κατωτέρω τμημάτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού συμμετέχει ο Εισηγητής που έχει οριστεί για τη συγκεκριμένη υπόθεση χωρίς δικαίωμα ψήφου. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του εκάστοτε προεδρεύοντος. Τα τμήματα της Επιτροπής Ανταγωνισμού συνεδριάζουν νόμιμα, εφ' όσον μετέχουν στη συνεδρίαση ο Πρόεδρος, ή ο Αντιπρόεδρος ή άλλο προεδρεύον τακτικό μέλος, ο Εισηγητής που έχει οριστεί για τη συγκεκριμένη υπόθεση και δύο επιπλέον τακτικά μέλη. Τόσο στην Ολομέλεια όσο και σε κάθε τμήμα, συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, οι υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού που συνεπικουρούν τον Εισηγητή και ο Γραμματέας της Ολομέλειας ή του Τμήματος που ορίζεται κατά περίπτωση από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού με τον αναπληρωτή του και προέρχεται από τους υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού που απαρτίζουν το Γραφείο Προέδρου.

8. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατή, ούτε με αναπλήρωση, η νόμιμη συγκρότηση τμήματος στο οποίο έχει εισαχθεί υπόθεση ή για σπουδαίο λόγο καθίσταται αδύνατη η λειτουργία του, η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού αναλαμβάνει την υπόθεση ή την αναθέτει σε άλλο

τμήμα που ορίζει με απόφασή της, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση αυτή, και με εξαίρεση τις περιπτώσεις της παραγράφου 6 του άρθρου 8, οι προβλεπόμενες στο νόμο προθεσμίες υπολογίζονται εκ νέου. Μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού τα οποία απουσιάζουν χωρίς σπουδαίο λόγο για τρεις συνεχόμενες συνεδριάσεις είτε πρόκειται για συνεδριάσεις τμήματος στο οποίο μετέχουν ή της Ολομέλειας, εκπίπτουν αυτοδίκαια από την ιδιότητά τους. Η έκπτωση διαπιστώνεται με σχετική απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής.

9. Κατά την ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού συζήτηση επί των αιτήσεων και των καταγγελιών που υποβάλλονται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, μπορούν να παρίστανται αυτοπροσώπως ή μετά ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου αυτοί που υπέβαλαν αίτηση ή καταγγελία, οι οποίοι καλούνται προς τούτο σαράντα πέντε (45) ημέρες πριν από τη συζήτηση, όπως και οι επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων κατά των οποίων κινήθηκε η ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού διαδικασία. Η προθεσμία κλήτευσης στις περιπτώσεις των άρθρων 8 και 9 δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών. Τα κλητευόμενα μέρη δύνανται να παραιτούνται των προθεσμιών ή να ζητούν τη σύντμηση τους. Σε περίπτωση περισσοτέρων κλητευομένων μερών απαιτείται παραίτηση από τη νόμιμη προθεσμία ή αίτηση σύντμησης από όλα τα μέρη. Σε περίπτωση παράλειψης, μη προσήκουσας ή μη εμπρόθεσμης κλήτευσης, αυτός που δεν παρέστη στη συζήτηση δικαιούται να υποβάλει αίτηση επανασυζήτησης ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης.

10. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον της Ολομέλειας ή τμήματος της Επιτροπής Ανταγωνισμού και ιδίως για την εξέταση μαρτύρων, τηρούνται πρακτικά με ηλεκτρονικά μέσα. Τα απομαγνητοφωνημένα πρακτικά παραδίδονται, με επιμέλεια της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, στα μέρη 15 ημέρες πριν τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή συμπληρωματικού υπομνήματος και σε κάθε περίπτωση εντός τριάντα ημερών από το πέρας της ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού διαδικασίας.

11. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού κοινοποιούνται με επιμέλεια της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 16

Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, που εκδίδεται μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, θεσπίζεται Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Με τον Κανονισμό ρυθμίζονται η εσωτερική λειτουργία, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, ο τρόπος διαχείρισης των πόρων της Επιτροπής, τα κωλύματα και η εξαίρεση του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, των μελών και του Γραμματέα της, η διαδικασία αναπλήρωσης των τακτικών μελών πλην των Εισηγητών από τα αναπληρωματικά μέλη, η προδικασία και διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής, η κατάρτιση, δημοσίευση και κοινοποίηση των αποφάσεών της, η παροχή αντιγράφων ή αποσπασμάτων των αποφάσεων ή γνωμοδοτήσεών της και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

2. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, όταν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, να συγκροτεί με απόφασή της επιτροπές και ομάδες εργασίας για την εξέταση και έρευνα σε θέματα ανταγωνισμού και λειτουργίας της Επιτροπής και της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού. Στις επιτροπές και ομάδες εργασίας μπορεί να συμμετέχουν και πρόσωπα που δεν αποτελούν μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού. Η ανωτέρω απόφαση λαμβάνεται με πρωτοβουλία της Επιτροπής ή μετά από αίτημα του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, οι αμοιβές των προσώπων που συμμετέχουν στις πιο πάνω επιτροπές και ομάδες εργασίας.

Άρθρο 17

Έσοδα και Προϋπολογισμός Επιτροπής Ανταγωνισμού

1. Στις ανώνυμες εταιρίες που ιδρύονται ή αυξάνουν το κεφάλαιό τους επιβάλλεται ανταποδοτικό τέλος ύψους ένα τοις χιλίοις (0,001) υπολογιζόμενο επί του ιδρυτικού κεφαλαίου ή επί του ποσού της αύξησης του κεφαλαίου αντιστοίχως υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Τα έσοδα αυτά εισπράττονται στο όνομα και για λογαριασμό της Επιτροπής Ανταγωνισμού και κατατίθενται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό, τη διαχείριση του οποίου έχει η Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καθορίζονται τα όργανα, ο τρόπος και η διαδικασία είσπραξης των πιο πάνω χρηματικών ποσών. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει υποχρέωση να τηρεί λογαριασμούς και αρχεία, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα αποτελέσματα χρήσης και ο ισολογισμός, σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσίου λογιστικού και όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης. Ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και των ετήσιων λογαριασμών και οικονομικών καταστάσεων γίνεται από δύο (2) ορκωτούς λογιστές. Τα στοιχεία αυτά και οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται σε δύο ημερήσιες εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας, στον διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής και στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και υποβάλλονται στον Πρόεδρο της Βουλής μαζί με την ετήσια έκθεση του άρθρου 29 και τον προϋπολογισμό του επόμενου έτους. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού υπόκειται στον προληπτικό και κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής Ανταγωνισμού εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και προσαρτάται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Τον προϋπολογισμό εισηγείται στον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ο Πρόεδρος της Επιτροπής, ο οποίος είναι και ο διατάκτης των δαπανών αυτής. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού παρακολουθείται από την Επιτροπή του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό της Βουλής.

3. Αν από την οικονομική διαχείριση της Επιτροπής Ανταγωνισμού στο τέλος κάθε διετίας προκύπτει οικονομικό αποτέλεσμα (έσοδα-έξοδα) που υπερβαίνει τις δαπάνες της προηγούμενης χρήσης, διατίθεται έως το 80% του οικονομικού αυτού αποτελέσματος με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ως έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού. Το υπόλοιπο ποσοστό παραμένει στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, η οποία το διαθέτει, μετά από απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, για θέματα, ιδίως της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και ειδικότερα για θέματα της εποπτείας της Αγοράς, περιλαμβανομένης της επιστημονικής, μελετητικής και συμβουλευτικής υποστήριξης αυτής, των αμοιβών Επιτροπών επί θεμάτων αρμοδιότητας της, των συμμετοχών ή οργανώσεων συνόδων ή συνεδρίων, καθώς και ερευνητικών προγραμμάτων από ειδικούς επιστήμονες ή ομάδες εργασίας.

4. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί από μόνη της να προβαίνει στην ανάθεση έργων, προμηθειών, καθώς και στην αγορά ή εκμίσθωση ακινήτων για τις ανάγκες της, σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της. Το τίμημα της τυχόν αγοράς ακινήτων καταβάλλεται από τους πόρους της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Άρθρο 18

Νομική υποστήριξη Μελών και προσωπικού της Επιτροπής Ανταγωνισμού

1. Το άρθρο 18 του ν. 3728/2008 (ΦΕΚ 258 Α΄) εφαρμόζεται αναλόγως για τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τακτικά και αναπληρωματικά, και το προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, όταν δρουν εντός των πλαισίων των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Η δικαστική υπεράσπιση και νομική υποστήριξη των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού και του προσωπικού που υπηρετεί και απασχολείται στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού με οποιαδήποτε έννομη σχέση, όταν ενάγονται ή κατηγορούνται για πράξεις ή παραλείψεις που ανάγονται αποκλειστικά στην εκπλήρωση των καθηκόντων τους, ανατίθεται εφόσον οι ανωτέρω το επιθυμούν, σε εξωτερικό δικηγόρο που ορίζεται από την

Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με εξαίρεση τις πράξεις οι οποίες στρέφονται κατά της ίδιας. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού καλύπτει τη σχετική δαπάνη, το ύψος της οποίας προσδιορίζεται στη συγκεκριμένη απόφαση. Το ενδιαφερόμενο μέλος της Επιτροπής Ανταγωνισμού και τα μέλη του προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού μπορούν διαζευκτικά να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες άλλου δικηγόρου της επιλογής τους. Με απόφαση της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού ορίζεται το ανώτατο ύψος της σχετικής δαπάνης που καλύπτει η Επιτροπή Ανταγωνισμού. Το μέλος ή ο υπάλληλος, ο οποίος θα καταδικασθεί αμετακλήτως, είναι υποχρεωμένος να επιστρέψει στην Επιτροπή Ανταγωνισμού το σύνολο της δαπάνης που η Επιτροπή έχει καταβάλει για τη δικαστική υπεράσπιση του. Η ρύθμιση αυτή ισχύει και για τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, των οποίων έληξε η θητεία, καθώς και για το προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, το οποίο αποχώρησε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Άρθρο 19

Αρμοδιότητες του Προέδρου της Επιτροπής

1. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού εκπροσωπεί την Επιτροπή ενώπιον παντός τρίτου και έχει σύμφωνα με το νόμο, τις κανονιστικές πράξεις και τις αποφάσεις της Ολομέλειας, την ευθύνη της λειτουργίας αυτής, ασκεί δε τις προς τούτο αρμοδιότητες και ιδίως:

α) παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τη βεβαίωση και την είσπραξη των βεβαιωμένων προστίμων και ενημερώνει την Ολομέλεια και τον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

β) συντονίζει και κατευθύνει τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού,

γ) εκπροσωπεί την Επιτροπή Ανταγωνισμού στις Επιτροπές και Ομάδες, συνεδριάσεις και Συνόδους στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) και άλλων διεθνών οργανισμών, δυνάμενος να εξουσιοδοτεί προς τούτο τον

Αντιπρόεδρο ή μέλος της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή το Γενικό Διευθυντή ή τους Διευθυντές ή υπάλληλο της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού,

δ) είναι ο διοικητικός προϊστάμενος του προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού

ε) συγκροτεί το Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο του προσωπικού της Επιτροπής, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις,

στ) συντονίζει και εποπτεύει την εκπόνηση επιχειρησιακών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων,

ζ) μεριμνά για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, του απολογισμού και του ισολογισμού της Επιτροπής

η) εποπτεύει τη διαχείριση των οικονομικών της Επιτροπής και τη διάθεση των χρηματικών κονδυλίων, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Ολομέλειας της Επιτροπής, τις διατάξεις του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης και της κείμενης νομοθεσίας.

ι) ασκεί τις εξουσίες που προβλέπονται στο άρθρο 8,

ια) αποφασίζει, με την επιφύλαξη της περίπτωσης ιγ' της παραγράφου 3 του άρθρου 14, για τη διενέργεια αυτεπάγγελτων ελέγχων από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού.

2. Ο Πρόεδρος μπορεί να εξουσιοδοτεί τον Αντιπρόεδρο, τους Εισηγητές, τον Γενικό Διευθυντή ή Διευθυντές της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού να ασκούν μέρος των αρμοδιοτήτων του και να υπογράφουν έγγραφα ή πράξεις «με εντολή» του.

3. Ο Πρόεδρος ορίζει με απόφασή του το διοικητικό προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού που στελεχώνει το Γραφείο Προέδρου, το Γραφείο του Αντιπροέδρου, το Γραφείο Εισηγητών και το Γραφείο Νομικής Υποστήριξης και ορίζει τους προϊσταμένους των Γραφείων αυτών.

Άρθρο 20

Γραφείο Νομικής Υποστήριξης

1. Στην Επιτροπή Ανταγωνισμού συνιστάται αυτοτελές Γραφείο Νομικής Υποστήριξης, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού και στελεχώνεται με δικηγόρους και προσωπικό διοικητικής υποστήριξης. Του γραφείου αυτού προϊστάται Νομικός Σύμβουλος –

Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, με εμπειρία σε θέματα δικαίου του ανταγωνισμού, ο οποίος συντονίζει το έργο του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης, κατανέμει τις υποθέσεις και παρακολουθεί την πορεία τους.

2. Ο Νομικός Σύμβουλος, που προΐσταται του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης, και οι δικηγόροι που το στελεχώνουν δεν επιτρέπεται, κατά τη διάρκεια της θητείας τους, να αναλαμβάνουν υποθέσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου. Ο Νομικός Σύμβουλος, που προΐσταται του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης, και οι δικηγόροι που το στελεχώνουν δεν επιτρέπεται, μετά τη λήξη της θητείας τους με οποιονδήποτε τρόπο, να παρέχουν υπηρεσία με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση, σε εταιρία ή επιχείρηση επί των υποθέσεων εκείνων τις οποίες χειρίστηκαν. Ο Νομικός Σύμβουλος, που προΐσταται του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης, και οι δικηγόροι που το στελεχώνουν δεν επιτρέπεται, για δύο (2) έτη μετά τη λήξη της θητείας τους να αναλαμβάνουν γενικώς την υπεράσπιση υποθέσεων ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού καθώς και την προσφυγή ενώπιον των δικαστηρίων κατά αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

3. Ο Νομικός Σύμβουλος και οι Δικηγόροι του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, έχουν ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) τη δικαστική και εξωδικαστική εκπροσώπηση και υπεράσπιση των συμφερόντων της Επιτροπής Ανταγωνισμού,

β) την παροχή νομικών συμβουλών και γνωμοδοτήσεων.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καθορίζονται ο αριθμός των οργανικών θέσεων των δικηγόρων του αυτοτελούς γραφείου νομικής υποστήριξης, τα γενικά και ειδικά προσόντα του Νομικού Συμβούλου και των δικηγόρων, τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής τους, καθώς και η αμοιβή όλων.

5. Ο Νομικός Σύμβουλος και οι δικηγόροι μέλη του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης της Επιτροπής, επιλέγονται από την Επιτροπή Ανταγωνισμού ύστερα από σχετική προκήρυξη, με βάση την ως άνω κοινή υπουργική απόφαση, τηρουμένων των αρχών της δημοσιότητας, της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της αξιοκρατίας. Ο Νομικός Σύμβουλος και οι δικηγόροι

προσλαμβάνονται με σχέση έμμισθης εντολής, που διέπεται από τις διατάξεις του «Κώδικα περί Δικηγόρων».

6. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, με απόφαση του Προέδρου, μετά από εισήγηση του προϊσταμένου του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης, δικαιούται κατ' εξαίρεση να προσφύγει στις υπηρεσίες εξωτερικού δικηγόρου, εφόσον κριθεί αναγκαίο από την ιδιαίτερη σπουδαιότητα της υπόθεσης. Με απόφαση της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού ορίζονται οι αμοιβές που θα καταβάλλονται σε περίπτωση προσφυγής σε υπηρεσίες εξωτερικού δικηγόρου.

Άρθρο 21

Οργάνωση και προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού

1. Στην Επιτροπή Ανταγωνισμού λειτουργεί Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της οποίας προϊστάται Γενικός Διευθυντής. Η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού αποτελείται από τρεις (3) Διευθύνσεις, ήτοι δύο (2) Διευθύνσεις Οικονομικής Ανάλυσης και Νομικής Τεκμηρίωσης και μία (1) Διεύθυνση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης. Ο αριθμός των Διευθύνσεων δύναται να τροποποιείται με το Προεδρικό Διάταγμα της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

2. Ο Γενικός Διευθυντής ασκεί καθήκοντα διεύθυνσης και εποπτείας εν γένει της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, για την ομαλή και αποδοτική λειτουργία της. Ο Γενικός Διευθυντής επιλέγεται μετά από δημόσια προκήρυξη της θέσης στην οποία προσδιορίζονται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που πρέπει να πληροί. Ο υποψήφιος διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με τετραετή θητεία, η οποία μπορεί να επαναληφθεί για ίσο χρονικό διάστημα μία ή περισσότερες, αλλά όχι συνεχόμενες, φορές. Η θέση του Γενικού Διευθυντή μπορεί να πληρούται και με μετάταξη ή απόσπαση, κατά παρέκκλιση από τις σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού. Η πρόσληψη δικηγόρου στη θέση του Γενικού

Διευθυντή συνεπάγεται αναστολή του δικηγορικού λειτουργήματος. Ο Γενικός Διευθυντής λαμβάνει τις κάθε είδους αποδοχές, επιδόματα, προσαυξήσεις και λοιπές παροχές που προβλέπονται για τους Γενικούς Διευθυντές των Κεντρικών Υπηρεσιών Υπουργείων.

3. Η οργάνωση και η διάρθρωση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού σε Διευθύνσεις, Τμήματα και Γραφεία, οι αρμοδιότητες αυτών και ο τρόπος πρόσληψης ή επιλογής του Γενικού Διευθυντή, των Διευθυντών και των Προϊσταμένων των Τμημάτων και Γραφείων, τα προσόντα του προσωπικού, ο αριθμός των θέσεων του προσωπικού, η κατανομή αυτών σε κλάδους και ειδικότητες και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Ο συνολικός αριθμός των θέσεων του προσωπικού ορίζεται στις διακόσιες (200). Η αύξηση του αριθμού των θέσεων γίνεται με προεδρικό διάταγμα, κατά τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο, και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί τις διακόσιες πενήντα (250).

4. Η πρόσληψη δικηγόρου στη θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης συνεπάγεται αναστολή του δικηγορικού λειτουργήματος. Οι Διευθυντές που δεν ανήκουν στο προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή δεν έχουν αποσπασθεί ή μεταταχθεί σε αυτή προς πλήρωση θέσης Διευθυντή λαμβάνουν τις κάθε είδους αποδοχές, επιδόματα, προσαυξήσεις και λοιπές παροχές που λαμβάνουν τα μέλη του ειδικού επιστημονικού προσωπικού όταν επιλέγονται ως Προϊστάμενοι Διευθύνσεων. Για τον καθορισμό του μισθολογικού κλιμακίου προσμετράται ο χρόνος προϋπηρεσίας κάθε προηγούμενης σχετικής απασχόλησης, σύμφωνα με βεβαίωση του οικείου ασφαλιστικού φορέα.

5. Επιτρέπεται η πλήρωση των θέσεων με α) διορισμό σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2190/1994, όπως εκάστοτε ισχύει, β) με μετάταξη μονίμων ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπαλλήλων ή εμμίσθων δικηγόρων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα και γ) με απόσπασση μονίμων ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπαλλήλων ή εμμίσθων δικηγόρων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ή άλλων φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στις

εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, μετά από έγγραφη δημόσια ανακοίνωση του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, δημοσιευόμενη σε δύο τουλάχιστον καθημερινές εφημερίδες των Αθηνών. Η μετάταξη και η απόσπαση διενεργούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, κατά τις κείμενες διατάξεις, οι δε μετατασσόμενοι και αποσπασμένοι οφείλουν να συγκεντρώνουν τα προσόντα αντίστοιχου διοριζόμενου - προσλαμβανόμενου. Οι μετατασσόμενοι εντάσσονται, με την ίδια απόφαση, στο βαθμό της θέσης όπου μετατάσσονται και, αν η θέση αυτή ανήκει στους ενιαίους βαθμούς του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.2683/1999, ΦΕΚ 19 Α'), εντάσσονται με βάση το βαθμό που κατέχουν, διαφορετικά με βάση τον συνολικό χρόνο υπηρεσίας τους έως τον τελευταίο ενιαίο βαθμό της θέσης. Για την άρση της απόσπασης απαιτείται η γνώμη του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η απόσπαση υπαλλήλου μπορεί να διακοπεί, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σε περίπτωση που οι ανάγκες της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, για τις οποίες έγινε η απόσπαση του συγκεκριμένου υπαλλήλου, μπορούν να καλυφθούν από το προσωπικό της.

6. Το ειδικό επιστημονικό προσωπικό, προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν.2527/1997 (ΦΕΚ 206 Α') όπως εκάστοτε ισχύουν. Η πλήρωση των θέσεων αυτών μπορεί να γίνει και με μετάταξη ή απόσπαση, κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται ο τρόπος, η διαδικασία και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την δημόσια ανακοίνωση και την υποβολή των υποψηφιοτήτων.

7. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να συμβουλευέται ειδικούς και εμπειρογνώμονες για ιδιαίτερα θέματα και προβλήματα, εφόσον το κρίνει αναγκαίο και σκόπιμο. Με απόφαση της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού ορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των ειδικών και των εμπειρογνομώνων.

8. Στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορούν να απασχολούνται για περίοδο που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες νέοι επιστήμονες,

προκειμένου να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία στο νομικό ή οικονομικό τομέα του ελεύθερου ανταγωνισμού, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Τα πρόσωπα αυτά δεσμεύονται από τις υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας που δεσμεύουν το υπόλοιπο προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 6.

9. (α) Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο του προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής από δύο (2) μέλη της Επιτροπής, που εκλέγονται από την Ολομέλεια αυτής, από τα οποία το ένα ορίζεται Πρόεδρος, από τον Γενικό Διευθυντή και από δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους του προσωπικού, με βαθμό τουλάχιστον Β'. Οι ανωτέρω ορίζονται με τους αναπληρωτές τους. Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού ορίζεται αναπληρωτής του Γενικού Διευθυντή ο Προϊστάμενος μιας από τις Διευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού.

(β) Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο συγκροτείται από τρία (3) μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού που εκλέγονται από την Ολομέλεια αυτής και από τα οποία το ένα ορίζεται Πρόεδρος και από δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων με βαθμό τουλάχιστον Β'. Οι ανωτέρω ορίζονται με τους αναπληρωτές τους. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται, αναλόγως, οι διατάξεις του ισχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα (ν.2683/1999) για τα Υπηρεσιακά Συμβούλια και το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο.

10. Οι θέσεις των προϊσταμένων των Διευθύνσεων, Τμημάτων και Γραφείων της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού μπορεί να καταλαμβάνονται από προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού που υπηρετεί σε αυτήν με απόσπαση ή κατόπιν μετάταξης.

11. Οι υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, καθώς και οι αποσπασμένοι σε αυτήν υπάλληλοι και έμμισθοι δικηγόροι, λαμβάνουν ειδική πρόσθετη αμοιβή που καθορίζεται κατά κατηγορία με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Στην περίπτωση που οι αποσπασμένοι υπάλληλοι λαμβάνουν από την υπηρεσία τους ειδικές πρόσθετες αμοιβές, υποχρεούνται να επιλέξουν με δήλωσή τους προς τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού που κοινοποιείται και στην υπηρεσία από την οποία είναι αποσπασμένοι, την ειδική πρόσθετη αμοιβή της παρούσας παραγράφου ή τις

ειδικές πρόσθετες απολαβές που προβλέπονται στην οργανική τους θέση. Οι αποδοχές του ειδικού επιστημονικού προσωπικού που προσλαμβάνεται κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η πρόσληψη δικηγόρου σε θέση ειδικού επιστημονικού προσωπικού συνεπάγεται αναστολή του δικηγορικού λειτουργήματος. Η παρ. 2 του άρθρου 24 του Ν.1868/1989, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 37 του Ν.2145/1993, εφαρμόζεται αναλόγως, με εξαίρεση τη δεύτερη περίοδο του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 24 του Ν.1868/1989, από την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων τους, για τους δικηγόρους που υπηρετούν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και τελούν σε υποχρεωτική αναστολή άσκησης του λειτουργήματός τους. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται για τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τους Εισηγητές της Επιτροπής Ανταγωνισμού, εφόσον είναι δικηγόροι.

Άρθρο 22

Διαδικασία Αξιολόγησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού υποχρεούται να κινεί ανά χρονικά διαστήματα, τα οποία δεν μπορεί να υπερβαίνουν την πενταετία, διαδικασία αξιολόγησης της λειτουργίας της, της αποτελεσματικότητας εφαρμογής των διατάξεων του νόμου και του ευρωπαϊκού δικαίου καθώς και των συνθηκών προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού γενικότερα από ελεγκτές αναγνωρισμένου κύρους και αξιοπιστίας. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αποστέλλονται χωρίς υπαίτια βραδύτητα στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και στον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Άρθρο 23

Γνωμοδοτικές αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού

1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού παρέχει τη γνώμη της για θέματα της αρμοδιότητάς της είτε με δική της πρωτοβουλία είτε ύστερα από αίτημα που

υποβάλλει ο Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ή άλλος αρμόδιος Υπουργός.

2. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού παρέχει τη γνώμη της επί προτάσεων τροποποίησης του παρόντος νόμου ή εισηγείται κατά περίπτωση τροποποιήσεις.

3. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού διατυπώνει γνώμη σχετικά με σχέδια νόμων και λοιπών κανονιστικών ρυθμίσεων που δύνανται να εισαγάγουν εμπόδια στη λειτουργία του ελεύθερου ανταγωνισμού. Η γνώμη της Επιτροπής Ανταγωνισμού δύναται να ζητείται από το αρμόδιο κάθε φορά κυβερνητικό όργανο στο οποίο και διαβιβάζεται. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού διατυπώνει τη γνώμη της μέσα σε προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών και μεγαλύτερη των σαράντα πέντε (45) ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτή του θέματος. Μετά την πάροδο της προθεσμίας των σαράντα πέντε (45) ημερών η έλλειψη σχετικής γνώμης δεν εμποδίζει τη συνέχιση της διαδικασίας. Το άρθρο 38 εφαρμόζεται αναλόγως.

4. Σε περίπτωση που η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαπιστώσει, κατά την εφαρμογή του άρθρου 11 του παρόντος, ότι η έλλειψη συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού οφείλεται, μεταξύ άλλων, και σε πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, γνωμοδοτεί για την κατάργηση ή τροποποίηση αυτών. Η γνωμοδότηση της Επιτροπής υποβάλλεται στον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό και κοινοποιείται στον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Άρθρο 24

Σχέσεις με ρυθμιστικές αρχές

1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνεργάζεται με τις ρυθμιστικές ή άλλες αρχές που ασκούν έλεγχο σε συγκεκριμένους τομείς της εθνικής οικονομίας, και μπορεί να ζητεί τη συνδρομή τους επί υποθέσεων, για τις οποίες έχει αρμοδιότητα εφαρμογής του παρόντος νόμου και στους ως άνω ειδικούς τομείς, ή να παρέχει τη συνδρομή της στις ως άνω αρχές, όταν αυτές είναι κατά νόμο αρμόδιες για την εφαρμογή, στους ως άνω ειδικούς τομείς, των άρθρων 1 και 2 του παρόντος και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αποκλειστικά αρμόδια για την εφαρμογή των άρθρων 5-10 του παρόντος νόμου στις συγκεντρώσεις επιχειρήσεων, στις οποίες συμμετέχουν επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους ως άνω ειδικούς τομείς της εθνικής οικονομίας, και μπορεί να ζητεί, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, τη συνδρομή των ρυθμιστικών ή άλλων αρχών που ασκούν έλεγχο στους τομείς αυτούς.

Άρθρο 25

Εξουσίες της Επιτροπής επί παραβάσεων

1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού αν, μετά από σχετική έρευνα που διεξάγεται είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας ή αίτησης του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, διαπιστώσει παράβαση των άρθρων 1, 2 και 11 του παρόντος ή των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί με απόφασή της:

α) να υποχρεώσει τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ή τις ενώσεις επιχειρήσεων να παύσουν την παράβαση και να παραλείπουν αυτή στο μέλλον,

β) να επιβάλει μέτρα συμπεριφοράς ή διαρθρωτικού χαρακτήρα, τα οποία πρέπει να είναι αναγκαία και πρόσφορα για την παύση της παράβασης, ανάλογα με το είδος και τη βαρύτητα αυτής. Μέτρα διαρθρωτικού χαρακτήρα επιτρέπεται να επιβάλλονται μόνο στην περίπτωση που είτε δεν υφίστανται εξίσου αποτελεσματικά μέτρα συμπεριφοράς είτε όλα τα εξίσου αποτελεσματικά μέτρα συμπεριφοράς είναι ενδεχομένως οχληρότερα από τα μέτρα διαρθρωτικού χαρακτήρα,

γ) να απευθύνει συστάσεις σε περίπτωση παράβασης των άρθρων 1 και 2 του παρόντος ή των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

δ) να απειλήσει πρόστιμο σε περίπτωση συνέχισης ή επανάληψης της παράβασης,

ε) να επιβάλει το επαπειλούμενο πρόστιμο όταν με απόφασή της βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της παράβασης ή η παράλειψη εκπλήρωσης αναληφθείσας από τις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων δέσμευσης η οποία έχει καταστεί υποχρεωτική με απόφαση κατ' εφαρμογή της παραγράφου 6,

2. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο επιβαλλόμενο ή απειλούμενο πρόστιμο μπορεί να φτάνει μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης της χρήσης κατά την οποία έπαυσε η παράβαση ή, αν αυτή συνεχίζεται μέχρι την έκδοση της απόφασης, της τρέχουσας χρήσης ή της προηγούμενης της παράβασης χρήσης αντιστοίχως. Σε περίπτωση ομίλου εταιρειών, για τον υπολογισμό του προστίμου, λαμβάνονται υπόψη τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα του ομίλου. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα, η διάρκεια, η γεωγραφική έκταση της παράβασης, η διάρκεια και το είδος της συμμετοχής στην παράβαση της συγκεκριμένης επιχείρησης, καθώς και το οικονομικό όφελος που αποκόμισε. Εφόσον είναι δυνατόν να υπολογιστεί το ύψος του οικονομικού οφέλους της επιχείρησης από την παράβαση, το ύψος του προστίμου δεν μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο προβλεπόμενο πρόστιμο ανέρχεται μέχρι του ποσού των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης συμμόρφωσης προς την απόφαση και από την ημερομηνία που θα ορίσει η απόφαση. Αφ' ης στιγμής οι επιχειρήσεις ή οι ενώσεις επιχειρήσεων εκπληρώσουν την υποχρέωση για την τήρηση της οποίας επιβλήθηκε πρόστιμο, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να καθορίσει το οριστικό ύψος του προστίμου αυτού σε επίπεδο κατώτερο από εκείνο που προκύπτει από την αρχική απόφαση. Υπεύθυνοι για την τήρηση των διατάξεων των άρθρων 1, 2, 5 έως 10 και 11 παράγραφοι 5 και 6 του παρόντος, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι επί ατομικών επιχειρήσεων οι επιχειρηματίες, επί αστικών και εμπορικών εταιρειών και κοινοπραξιών οι διαχειριστές τους και όλοι οι ομόρρυθμοι εταίροι, ειδικώς δε επί ανωνύμων εταιρειών τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τα αρμόδια για την υλοποίηση των σχετικών αποφάσεων πρόσωπα. Διορισμός ετέρου υπευθύνου για την παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού απαγορεύεται και δεν ισχύει. Επί αποφάσεων συλλογικών οργάνων της επιχείρησης που ελήφθησαν κατά πλειοψηφία ευθύνονται μόνον οι υπερψηφίσαντες. Τα ανωτέρω φυσικά πρόσωπα ευθύνονται με την προσωπική τους περιουσία εις ολόκληρον με το οικείο νομικό πρόσωπο, για την καταβολή του ποσού. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να επιβάλει στα ανωτέρω φυσικά πρόσωπα

και αυτοτελές πρόστιμο από 200.000€ έως 2.000.000€, εφόσον αποδεδειγμένα συμμετείχαν σε προπαρασκευαστικές πράξεις, στην οργάνωση ή την διάπραξη της παράνομης συμπεριφοράς της επιχείρησης. Για την επιμέτρηση του προστίμου λαμβάνεται ιδιαίτερος υπόψη η θέση τους στην επιχείρηση και ο βαθμός συμμετοχής τους στην παράνομη πράξη.

3. Όταν η παράβαση που διέπραξε η ένωση επιχειρήσεων συνδέεται με τις δραστηριότητες των μελών της, το επιβαλλόμενο ή απειλούμενο πρόστιμο μπορεί να ανέρχεται μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) των ακαθάριστων εσόδων των μελών αυτής, της τρέχουσας ή της προηγούμενης της παράβασης χρήσης. Σε περίπτωση που επιβάλλεται πρόστιμο σε ένωση επιχειρήσεων, λαμβανομένου υπόψη των ακαθάριστων εσόδων των μελών της, και η ένωση δεν είναι αξιόχρηη, η ένωση είναι υποχρεωμένη να ζητήσει εισφορές από τα μέλη της προκειμένου να καλύψει το ποσό του προστίμου. Εάν δεν πραγματοποιηθούν οι συνεισφορές αυτές εντός της προθεσμίας που έχει ορίσει η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να απαιτήσει την καταβολή του προστίμου απευθείας από καθεμία από τις επιχειρήσεις, οι εκπρόσωποι των οποίων ανήκαν στα εμπλεκόμενα όργανα λήψης αποφάσεων της ένωσης. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, όταν έχει απαιτήσει πληρωμή σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, στην περίπτωση που είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση της ολοσχερούς πληρωμής του προστίμου, μπορεί να απαιτήσει πληρωμή του υπολοίπου από οποιοδήποτε μέλος της ένωσης που είχε ενεργή δράση στην αγορά στην οποία συνέβη η παράβαση. Ωστόσο, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν απαιτεί πληρωμή βάσει των προηγούμενων εδαφίων από επιχειρήσεις που αποδεικνύουν ότι δεν εφήρμοσαν την παράνομη απόφαση της ένωσης ή ότι είτε δεν είχαν αντιληφθεί την ύπαρξή της είτε αποστασιοποιήθηκαν ενεργά από αυτήν πριν αρχίσει η Επιτροπή Ανταγωνισμού να διερευνά την υπόθεση. Η οικονομική ευθύνη κάθε επιχείρησης όσον αφορά την καταβολή του προστίμου δεν υπερβαίνει το 10% των ακαθάριστων εσόδων της τρέχουσας ή της προηγούμενης της παράβασης χρήσης.

4. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται με απόφασή της να επιβάλει σε επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμο, σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους με προγενέστερη απόφασή της. Το κατά το προηγούμενο εδάφιο επιβαλλόμενο πρόστιμο μπορεί να ανέρχεται μέχρι ποσοστού δέκα

τοις εκατό (10%) των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης της τρέχουσας ή της προηγούμενης της παράβασης χρήσης.

5. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αποκλειστικώς αρμόδια να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του Υπουργού Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας, όταν πιθανολογείται παράβαση των άρθρων 1, 2 και 11 του παρόντος ή των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συντρέχει επείγουσα περίπτωση για την αποτροπή άμεσα επικείμενου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης στο δημόσιο συμφέρον.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να απειλήσει πρόστιμο μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης προς την απόφασή της και να επιβάλει αυτό με απόφασή της που βεβαιώνει τη μη συμμόρφωση.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού υποχρεούται να αποφανθεί το αργότερο μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, αφού πρώτα ακουστούν τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η απόφαση αυτή υπόκειται σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 30 εφαρμόζονται αναλόγως. Με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν θίγεται η αρμοδιότητα των πολιτικών δικαστηρίων προς λήψη ασφαλιστικών μέτρων για την προστασία ιδιωτικών συμφερόντων.

6. Αν η Επιτροπή Ανταγωνισμού πιθανολογεί, κατά τη διάρκεια σχετικής έρευνας που διεξάγεται είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ή καταγγελίας, παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1 και 2 του παρόντος ή των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί με απόφασή της να αποδέχεται, εκ μέρους των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, την ανάληψη δεσμεύσεων προς παύση της πιθανολογούμενης παράβασης, και να καθιστά τις δεσμεύσεις αυτές υποχρεωτικές για τις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων. Η απόφαση της Επιτροπής μπορεί να εκδοθεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, εφόσον πιθανολογείται ότι δεν συντρέχουν λόγοι για περαιτέρω δράση αυτής. Η Επιτροπή μπορεί, ύστερα από αίτηση που υποβάλλει κάθε ενδιαφερόμενος ή αυτεπαγγέλτως, να κινήσει εκ νέου τη διαδικασία όταν:

-υπήρξε ουσιαστική μεταβολή των γεγονότων στα οποία βασίσθηκε η απόφαση ή

-οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις αθετήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει ή

-η απόφαση βασίσθηκε σε ελλιπείς, ανακριβείς ή παραπλανητικές πληροφορίες των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων.

Οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία αποδοχής δεσμεύσεων εκ μέρους των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων και θέματα σχετικά με την αναστολή των προθεσμιών των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 15 καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας που εκδίδεται κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

7. Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων υποχρεούνται μέσα σε δέκα πέντε (15) ημέρες από την γνωστοποίηση της απόφασης να ενημερώσουν τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού για τις ενέργειες, στις οποίες προέβηκαν ή πρόκειται να προβούν για την παύση της παράβασης. Την ίδια υποχρέωση υπέχουν οι επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, όταν πρόκειται για συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση που εκδόθηκε μετά από προσφυγή κατά απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας που εκδίδεται μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις απαλλαγής ή μείωσης των προστίμων που επιβάλλονται σε βάρος επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων, που συμβάλλουν στη διερεύνηση οριζόντιων συμπράξεων του άρθρου 1 ή του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πρόγραμμα επιείκειας). Σε περίπτωση υπαγωγής επιχείρησης στο πρόγραμμα επιείκειας, εφαρμόζεται για τα φυσικά πρόσωπα της οικείας επιχείρησης, το άρθρο 44, παράγραφος 3.

Άρθρο 26

Άρση αρμοδιότητας, αναστολή ή περάτωση διαδικασίας

1. Η κίνηση διαδικασίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με σκοπό την έκδοση απόφασης κατ' εφαρμογή του κεφαλαίου III του Κανονισμού 1/2003, στερεί

από την Επιτροπή Ανταγωνισμού την αρμοδιότητά της να εφαρμόζει τα άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, στις περιπτώσεις που η ίδια ή Αρχή Ανταγωνισμού άλλου Κράτους-Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο εφαρμογής των άρθρων 101 ή 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν επιληφθεί, κατόπιν καταγγελίας ή αυτεπαγγέλτως, υπόθεσης που αφορά συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων, απόφαση ένωσης επιχειρήσεων ή πρακτική επιχείρησης ή επιχειρήσεων, μπορεί ή να απορρίψει την καταγγελία ή να τερματίσει, για το λόγο αυτόν, τη διαδικασία που κινήθηκε αυτεπαγγέλτως ή να αναστείλει τη διαδικασία ή να προχωρήσει κανονικά στην συζήτηση της υπόθεσης, εκδίδοντας απόφαση επί της ουσίας.

Άρθρο 27

Δημοσίευση αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού

1. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού, οι οποίες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένες και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να διατάξει την επιχείρηση ή την ένωση επιχειρήσεων που παρέβη τον παρόντα νόμο να δημοσιεύσει την απόφαση σε εφημερίδα, η οποία κυκλοφορεί σε πανελλαδική ή τοπική κλίμακα, ανάλογα με την εμβέλεια της αγοράς, στην οποία εκδηλώνεται η παράβαση, τη σοβαρότητα και τα αποτελέσματα της τελευταίας. Αν η απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού ακυρωθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, η Επιτροπή υποχρεούται να δημοσιεύσει με έξοδά της την απόφαση του Δικαστηρίου στην ίδια εφημερίδα.

Άρθρο 28

Εθνική Αρχή Ανταγωνισμού

1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ως Εθνική Αρχή Ανταγωνισμού, είναι αρμόδια για τη συνεργασία:

α) με τις αρχές ανταγωνισμού της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την παροχή στα εντεταλμένα όργανα αυτής της απαραίτητης συνδρομής για την πραγματοποίηση των ελέγχων, που προβλέπονται από διατάξεις του Ευρωπαϊκού δικαίου και

β) με τις αρχές ανταγωνισμού άλλων χωρών.

2. Σε περίπτωση που επιχείρηση, η οποία έχει την έδρα της ή ασκεί τη δραστηριότητά της στην Ελλάδα, αρνείται να δεχθεί τον έλεγχο που προβλέπεται από διατάξεις του Ευρωπαϊκού δικαίου, η Επιτροπή Ανταγωνισμού και το εξουσιοδοτημένο από αυτή όργανο, ενεργώντας αυτεπάγγελτα ή μετά από σχετικό αίτημα των εντεταλμένων για τον έλεγχο από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης οργάνων, μεριμνά για την εν γένει ομαλή διεξαγωγή του ελέγχου, ιδιαίτερα με την παροχή απαραίτητης συνδρομής, εφαρμοζομένων στην περίπτωση αυτή των διατάξεων του άρθρου 38.

3. Οι Αρχές Ανταγωνισμού της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης νοούνται, για τον παρόντα νόμο, ως Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 29

Ετήσια έκθεση της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού υποβάλλει μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους στον Πρόεδρο της Βουλής ετήσια έκθεση, η οποία περιέχει στοιχεία για τη δραστηριότητά της, τις αποφάσεις της και τις εκτιμήσεις της για την κατάσταση και τις εξελίξεις στον τομέα της αρμοδιότητάς της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ
ΕΝΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 30

Προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών

1. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού και οι αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 7 παράγραφος 4, υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίησή τους.

2. Η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής και η άσκησή της δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Σε περίπτωση όμως ύπαρξης αποχρώντος λόγου, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, δύναται το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών σε Συμβούλιο να αναστείλει εν όλω ή εν μέρει ή υπό όρους την εκτέλεση της απόφασης κατά της οποίας ασκήθηκε προσφυγή, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 200 επ. του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Ειδικά, στην περίπτωση άσκησης προσφυγής κατά απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού περί επιβολής προστίμου, μετά από αίτηση του προσφεύγοντος, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών σε Συμβούλιο μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, να διατάξει την αναστολή μέρους του προστίμου, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 80% αυτού. Η αίτηση αναστολής γίνεται δεκτή μέχρι το ως άνω ανώτατο μέρος προστίμου, και υπό την επιφύλαξη όσων επιβάλλει η αρχή της αναλογικότητας στη συγκεκριμένη υπόθεση, όταν κρίνεται ότι η άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης θα προκαλέσει στον αιτούντα βλάβη ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη σε περίπτωση ευδοκίμησης της προσφυγής. Αν το δικαστήριο εκτιμά ότι η προσφυγή είναι προδήλως βάσιμη, μπορεί να δεχθεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, την αίτηση αναστολής, ακόμη και ως προς το σύνολο του προστίμου, ακόμη και αν η βλάβη του αιτούντος από την άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης δεν κρίνεται ως ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη. Με την απόφαση, με την οποία διατάσσεται η αναστολή εκτέλεσης ή άλλο κατάλληλο μέτρο, το Δικαστήριο, ακόμη και χωρίς να

υποβληθεί σχετικό αίτημα, λαμβάνει και κάθε αναγκαίο μέτρο, για τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος όπως α) την κατάθεση στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, μέσα σε τακτή προθεσμία, εγγυητικής επιστολής σε πρώτη ζήτηση αξιόχρεου πιστωτικού ιδρύματος, για συγκεκριμένο χρηματικό ποσό που καθορίζεται με την ίδια απόφαση, β) την εγγραφή από την Επιτροπή Ανταγωνισμού προσημείωσης υποθήκης σε ακίνητο του αιτούντος, για συγκεκριμένο χρηματικό ποσό που καθορίζεται με την ίδια απόφαση, γ) την κατάθεση ορισμένου χρηματικού ποσού στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Το Δικαστήριο μπορεί, αντί των ανωτέρω ή και συμπληρωματικά, να διατάξει την τήρηση οποιουδήποτε άλλου κατάλληλου όρου κρίνει αναγκαίο για την προστασία των συμφερόντων της Επιτροπής Ανταγωνισμού από την αναστολή. Η χορήγηση αναστολής αποκλείεται κατά το μέρος που η προσβαλλόμενη πράξη έχει ήδη εκτελεσθεί. Η αίτηση αναστολής μπορεί να απορριφθεί, ακόμη και σε περίπτωση ανεπανόρθωτης ή δυσχερώς επανορθώσιμης βλάβης του αιτούντος, αν το δικαστήριο εκτιμά ότι η προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη. Η αίτηση μπορεί να απορριφθεί, αν κατά τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος, των συμφερόντων τρίτων και του δημοσίου συμφέροντος, κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος.

3. Δικαίωμα προσφυγής έχουν:

- α) οι επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, κατά των οποίων εκδόθηκε η απόφαση,
- β) εκείνος που υπέβαλε καταγγελία για παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου,
- γ) το Δημόσιο δια του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας,
- δ) οποιοσδήποτε τρίτος που έχει έννομο συμφέρον.

4. Η προσφυγή πρέπει να εκδικάζεται εντός τριμήνου από την ημέρα που περιήλθε στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών μετά από κλήτευση της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Αναβολή της συζητήσεως είναι δυνατή μόνο μία φορά για αποχρώντα λόγο σε δικάσιμο που δεν απέχει πάνω από ένα (1) μήνα από την αρχική δικάσιμο, εκτός αν υφίσταται περίπτωση συνεκδικάσεως περισσότερων προσφυγών.

5. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται, όπως κάθε φορά ισχύουν οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

6. Στις δίκες του παρόντος άρθρου μπορούν να παρεμβαίνουν και επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων που συνέπραξαν, κατά την έννοια των άρθρων 1 και 2, με τη διάδικο επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, καθώς και οποιοσδήποτε τρίτος, ο οποίος έχει έννομο συμφέρον.

Άρθρο 31

Χορήγηση προσωρινής διαταγής

1. Αν το δικαστήριο κρίνει κατά την κατάθεση αιτήσεως ή προσφυγής, ότι υπάρχει αποχρών λόγος για την έκδοση προσωρινής διαταγής αναστολής εκτέλεσης απόφασης της Επιτροπής, καλεί υποχρεωτικά την Επιτροπή, με τον πλέον πρόσφορο τρόπο, είκοσι τέσσερις ώρες, πριν από τη συζήτηση της αίτησης, να εκφέρει τις απόψεις της επί του σχετικού αιτήματος .

2. Αν γίνει δεκτό το σχετικό αίτημα η αίτηση για τη χορήγηση αναστολής προσδιορίζεται για συζήτηση μέσα σε τριάντα ημέρες. Αναβολή της συζήτησης δεν επιτρέπεται, διαφορετικά παύει αυτοδικαίως η ισχύς της προσωρινής διαταγής, εκτός αν αυτή παραταθεί από το δικαστήριο που εκδικάζει την αίτηση.

Άρθρο 32

Ένδικο μέσα

1. Κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, επιτρέπεται αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας στους διατελέσαντες διαδίκους κατά την ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών δίκη. Η αίτηση αναιρέσεως ασκείται και συζητείται σύμφωνα με τις κείμενες περί αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας διατάξεις.

2. Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας, επί των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων δικαιούται σε άσκηση αναιρέσεως και αν δεν υπήρξε διάδικος κατά τη δίκη κατά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση. Στην

περίπτωση αυτή η προθεσμία ασκήσεως του ενδίκου μέσου είναι τρίμηνη από τη δημοσίευση της αποφάσεως.

3. Η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να εκδικάζεται εντός τριμήνου από της ημερομηνίας που περιήλθε στο αρμόδιο δικαστήριο. Αναβολή της συζητήσεως επιτρέπεται μόνο μία φορά για αποχρώντα λόγο σε δικάσιμο, που δεν απέχει περισσότερο από ένα μήνα από την αρχική δικάσιμο, εκτός εάν υφίσταται περίπτωση συνεκδικάσεως περισσότερων αιτήσεων αναιρέσεως.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 52 του π.δ.18/1989 (Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας) για χορήγηση αναστολής εκτελέσεως διοικητικών πράξεων που προσβάλλονται με αίτηση ακυρώσεως εφαρμόζονται αναλόγως και για αναστολή εκτελέσεως των αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, σε περίπτωση άσκησης κατ' αυτών αναιρέσεως, σύμφωνα με τον νόμο αυτόν.

5. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται όπως κάθε φορά ισχύουν οι διατάξεις περί αιτήσεως αναιρέσεων ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

6. Στις δίκες του παρόντος άρθρου μπορούν να παρεμβαίνουν και επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων που συνέπραξαν, κατά την έννοια των άρθρων 1 και 2, με τη διάδικο επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, καθώς και οποιοσδήποτε τρίτος, ο οποίος έχει έννομο συμφέρον.

Άρθρο 33

Ειδικά Τμήματα στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών

Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, συγκροτούνται στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών ειδικά τμήματα για την εκδίκαση των προσφυγών, παρεμβάσεων, ανακοπών, εφέσεων και αιτήσεων αναθεώρησης που ασκούνται κατά τον παρόντα νόμο και ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την ενώπιον αυτών διαδικασία.

Άρθρο 34

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας

1. Η διάταξη του άρθρου 29 περ. (η) του Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων (ν.1756/1988) εφαρμόζεται και κατά την εκδίκαση των ενδίκων βοηθημάτων που ασκεί κατά τον παρόντα νόμο ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας.
2. Ο Γενικός Επίτροπος δεν υποχρεούται σε παράσταση ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά την εκδίκαση των ενδίκων βοηθημάτων που ασκήθηκαν από αυτόν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Τα ένδικα βοηθήματα εκδικάζονται και κατά την απουσία του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας σαν να ήταν παρών.
3. Ο Γενικός Επίτροπος δύναται να αναθέτει την άσκηση των αρμοδιοτήτων του βάσει του παρόντος νόμου στον Αντεπίτροπο ή κάθε νόμιμο αναπληρωτή του.
4. Το δικαίωμα του Γενικού Επιτρόπου να ζητήσει την αναίρεση υπέρ του νόμου κάθε απόφασης διοικητικού δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 29 περ. (η) του Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων (ν.1756/1988), είναι ανεξάρτητο από το κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 32 του παρόντος νόμου δικαίωμά του σε άσκηση αναίρεσης.

Άρθρο 35

Δικαιοδοσία ετέρων δικαστηρίων

1. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και του Συμβουλίου της Επικρατείας, που εκδίδονται κατόπιν προσφυγής σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, έχουν ισχύ δεδικασμένου.
2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, τα δικαστήρια, πολιτικά και ποινικά, εφαρμόζουν τα άρθρα 1 και 2 του παρόντος και τα άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από την κρίση αυτή δεν δεσμεύονται η Επιτροπή Ανταγωνισμού, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών και το Συμβούλιο της Επικρατείας, όταν κρίνουν με βάση τις διατάξεις του νόμου αυτού.
3. Τα δικαστήρια κάθε δικαιοδοσίας, τα οποία εφαρμόζουν κατά την προηγούμενη παράγραφο τα άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορούν να ζητούν από την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διαβιβάσει σ' αυτά πληροφορίες που κατέχει ή να διατυπώσει τη γνώμη της επί ζητημάτων που άπτονται της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού. Μπορούν, επίσης, να ζητούν από την Επιτροπή Ανταγωνισμού να διατυπώνει τη γνώμη της επί των ανωτέρω ζητημάτων καθώς και επί ζητημάτων εφαρμογής των άρθρων 1 και 2.

4. Οι γραμματείς των δικαστηρίων οφείλουν να αποστέλλουν, ατελώς, αντίγραφα των αποφάσεων με τις οποίες εφαρμόζονται διατάξεις του παρόντος νόμου και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού υπέχοντες, σε περίπτωση παράλειψης, πειθαρχική ευθύνη. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μεριμνά για την άμεση αποστολή των ανωτέρω αποφάσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ

Άρθρο 36

Καταγγελίες

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει το δικαίωμα να καταγγέλλει ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η οποία ενεργεί ως δημόσια αρχή εφαρμογής του παρόντος νόμου, παραβάσεις των άρθρων 1 και 2 του παρόντος, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού καθορίζονται ο τύπος, το περιεχόμενο, τα διαδικαστικά αποτελέσματα, καθώς και ο τρόπος υποβολής και καταχώρισης των καταγγελιών της προηγούμενης παραγράφου. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να εκδίδει Ανακοίνωση σχετικά με το χειρισμό των εν λόγω καταγγελιών.

3. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να δίδει διαφορετικούς βαθμούς προτεραιότητας στις καταγγελίες που λαμβάνει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14, παράγραφος 3, στοιχείο ιβ).
4. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού αξιολογεί αν τα στοιχεία και οι ισχυρισμοί που τίθενται υπόψη της από τον καταγγέλλοντα συνιστούν ενδείξεις παράβασης των άρθρων 1 και 2 του παρόντος, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν από την αξιολόγηση αυτή δεν προκύπτουν ενδείξεις παράβασης των προηγούμενων άρθρων, η καταγγελία λογίζεται ως προφανώς αβάσιμη σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 37.
5. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποφαινεται επί των καταγγελιών εντός εύλογου χρόνου, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα και το βαθμό προτεραιότητας κάθε υπόθεσης, τηρούμενης της διαδικασίας εξέτασης των υποθέσεων του άρθρου 15 ή του άρθρου 37.
6. Οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι εργαζόμενοι σε δημόσιες επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και οι εντεταλμένοι προσωρινά την άσκηση δημόσιας υπηρεσίας οφείλουν να ανακοινώνουν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, ό,τι περιέρχεται στη γνώση τους με οποιονδήποτε τρόπο και σχετίζεται με την παράβαση των άρθρων 1 και 2, καθώς και των άρθρων των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όσοι δεν εκπληρώνουν την υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι έξι (6) μηνών ή χρηματική ποινή από τριακόσια (300) μέχρι χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ.

Άρθρο 37

Συνοπτική διαδικασία επί καταγγελιών

1. Καταγγελίες περί ζητημάτων που δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου τίθενται στο αρχείο της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού με πράξη του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ύστερα από εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης, εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την υποβολή τους. Εάν η καταγγελία εμπίπτει στις αρμοδιότητες άλλης Ανεξάρτητης ή Διοικητικής ή

Δικαστικής Αρχής η Επιτροπή Ανταγωνισμού οφείλει, εντός της ανωτέρω προθεσμίας, να την διαβιβάσει αρμοδίως.

2. Προφανώς αβάσιμες καταγγελίες για παραβάσεις των άρθρων 1 και 2 του παρόντος και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες υποβάλλονται μόνο στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και όχι και σε Αρχή Ανταγωνισμού άλλου Κράτους-Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τίθενται στο αρχείο της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού με πράξη του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ύστερα από εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την υποβολή τους.

3. Η αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού κοινοποιεί στον καταγγέλλοντα τις ανωτέρω πράξεις, κατά των οποίων αυτός έχει δικαίωμα προσφυγής, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Στο τέλος του έτους, ο Πρόεδρος ενημερώνει την Ολομέλεια για τον αριθμό και τη φύση των υποθέσεων που τέθηκαν στο αρχείο κατά το έτος αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΜΕΤΡΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Άρθρο 38

Συλλογή στοιχείων

1. Όταν είναι αναγκαίο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, που ορίζονται στον παρόντα νόμο, ο Πρόεδρος της Επιτροπής ή ο εξουσιοδοτημένος από αυτόν Αντιπρόεδρος, Διευθυντής ή υπάλληλος της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού μπορεί να ζητά με έγγραφο πληροφορίες από επιχειρήσεις, ενώσεις επιχειρήσεων ή άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή δημόσιες ή άλλες αρχές. Στο έγγραφο πρέπει να αναφέρονται οι διατάξεις του νόμου, οι οποίες θεμελιώνουν το αίτημα, ο σκοπός της αίτησης, η προθεσμία που τάσσεται για την παροχή των πληροφοριών, η οποία δεν μπορεί να είναι βραχύτερη των πέντε (5) ημερών για τις πληροφορίες που αφορούν υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων ή

αποφάσεις βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 3 ή υποθέσεις συγκεντρώσεων και των δέκα (10) ημερών για τις λοιπές περιπτώσεις, καθώς και οι κυρώσεις, οι οποίες προβλέπονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την υποχρέωση παροχής πληροφοριών. Εκείνοι, στους οποίους απευθύνεται το έγγραφο υποχρεούνται σε άμεση, πλήρη και ακριβή παροχή των πληροφοριών που ζητούνται. Όταν οι πληροφορίες ζητούνται από επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, υποχρεούνται σε παροχή των πληροφοριών τα κατ' άρθρο 25 παράγραφος 2 υπεύθυνα πρόσωπα και οι αρμόδιοι υπάλληλοι των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων. Δεν υπέχουν υποχρέωση παροχής πληροφοριών τα κατά το άρθρο 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας μη εξεταζόμενα σε ποινικές δίκες πρόσωπα, εφόσον τηρήσουν την υποχρέωση της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου. Με τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο δε θίγονται οι διατάξεις περί τραπεζικού απορρήτου.

2. Σε περίπτωση άρνησης, δυστροπίας ή καθυστέρησης παροχής των αιτούμενων κατά την προηγούμενη παράγραφο πληροφοριών ή σε περίπτωση παροχής πληροφοριών ανακριβών ή ελλιπών, με την επιφύλαξη των κατ' άρθρο 44 ποινικών κυρώσεων, η Επιτροπή Ανταγωνισμού:

α) όταν πρόκειται για επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, διευθυντές και υπαλλήλους τους, ως και ιδιώτες ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, επιβάλλει πρόστιμο δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ με ανώτατο όριο το 1% του κύκλου εργασιών, όπως αυτός υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 10 στο καθένα από τα πρόσωπα και για κάθε παράβαση,

β) όταν πρόκειται για δημόσιους υπαλλήλους ή υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αναφέρεται αρμοδίως, προκειμένου να κινηθεί πειθαρχική δίωξη για τις πιο πάνω παραβάσεις οι οποίες συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα.

Άρθρο 39

Διεξαγωγή ερευνών κατά περίπτωση

1. Με την επιφύλαξη ειδικών νόμων που καθιερώνουν υποχρέωση εχεμύθειας, όλες οι δημόσιες αρχές και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου

υπέχουν υποχρέωση να παρέχουν πληροφορίες και να συνδράμουν την Επιτροπή Ανταγωνισμού και τους εντεταλμένους υπαλλήλους της κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2. Για τη διαπίστωση των παραβάσεων των άρθρων 1, 2 και 5 έως 10 και για την εφαρμογή του άρθρου 11 του παρόντος, καθώς και για τη διαπίστωση παραβάσεων των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι εντεταλμένοι υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού ασκούν εξουσίες φορολογικού ελεγκτή και έχουν την αρμοδιότητα ιδίως:

α) να ελέγχουν κάθε είδους και κατηγορίας βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα των επιχειρήσεων και ενώσεων επιχειρήσεων, περιλαμβανομένης της ηλεκτρονικής εμπορικής αλληλογραφίας των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως της μορφής αποθήκευσής τους, και οπουδήποτε και εάν αυτά φυλάσσονται, και να λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους,

β) να προβαίνουν σε κατασχέσεις βιβλίων, εγγράφων και άλλων στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων και ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης και μεταφοράς δεδομένων, τα οποία αποτελούν επαγγελματικές πληροφορίες,

γ) να ελέγχουν και να συλλέγουν πληροφορίες και δεδομένα κινητών τερματικών, φορητών συσκευών, καθώς και των εξυπηρετητών τους σε συνεργασία με τις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές, που βρίσκονται εντός ή εκτός των κτιριακών εγκαταστάσεων των ελεγχόμενων επιχειρήσεων ή ενώσεων αυτών,

δ) να ενεργούν έρευνες στα γραφεία και τους λοιπούς χώρους και τα μεταφορικά μέσα των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων,

ε) να σφραγίζουν οποιοδήποτε επαγγελματικό χώρο, βιβλία ή έγγραφα, κατά την περίοδο που διενεργείται ο έλεγχος και στο μέτρο των αναγκών αυτού,

στ) να ενεργούν έρευνες στις κατοικίες των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες, ότι

φυλάσσονται εκεί βιβλία ή άλλα έγγραφα που συνδέονται με την επιχείρηση και το αντικείμενο του ελέγχου,

ζ) να λαμβάνουν, κατά την κρίση τους, ένορκες ή ανωμοτί καταθέσεις, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ.), και να ζητούν από κάθε αντιπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού της επιχείρησης ή ένωσης επιχειρήσεων, επεξηγήσεις για τα γεγονότα ή τα έγγραφα που σχετίζονται με το αντικείμενο και το σκοπό του ελέγχου και να καταγράφουν τις σχετικές απαντήσεις.

Η διαδικασία συλλογής, φύλαξης και επεξεργασίας ηλεκτρονικών αρχείων και αλληλογραφίας, που συλλέγονται για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, καθορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Κατά την άσκηση των εξουσιών τους, σύμφωνα με τα ανωτέρω υπό στοιχεία α' έως ζ', οι υπάλληλοι Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού τηρούν τις διατάξεις του άρθρου 9 του Συντάγματος για το άσυλο της κατοικίας.

3. Η σχετική εντολή παρέχεται εγγράφως από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή τον εξουσιοδοτημένο από αυτόν Αντιπρόεδρο, Γενικό Διευθυντή ή Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού και περιέχει το αντικείμενο της έρευνας και τις συνέπειες της παρεμπόδισης ή δυσχέρασης αυτής ή άρνησης εμφάνισης των αιτούμενων βιβλίων, στοιχείων και λοιπών εγγράφων ή χορήγησης αντιγράφων ή αποσπασμάτων τους.

4. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ή ο εξουσιοδοτημένος από αυτόν Αντιπρόεδρος, Γενικός Διευθυντής ή Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού, μπορούν να ζητούν, εγγράφως, τη συνδρομή των δημόσιων αρχών και υπηρεσιών, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, για τη διεξαγωγή των ερευνών που αναφέρονται στα στοιχεία α' έως ζ' της παραγράφου 2.

5. Για τους ελέγχους και τις έρευνες που έγιναν, συντάσσεται από αυτόν που τις διεξήγαγε έκθεση, αντίγραφο της οποίας κοινοποιείται στις οικείες επιχειρήσεις και τις ενώσεις επιχειρήσεων.

6. Με την επιφύλαξη των κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 44 επιβάλλεται με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού πρόστιμο τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ με ανώτατο όριο τις εκατό

χιλιάδες (100.000) ευρώ στις επιχειρήσεις, στις ενώσεις επιχειρήσεων ή σε αυτούς που κατά οποιονδήποτε τρόπο παρεμποδίζουν ή δυσχεραίνουν τις έρευνες κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3, καθώς και στις επιχειρήσεις, στις ενώσεις επιχειρήσεων ή σε αυτούς που αρνούνται να επιδείξουν τα αιτούμενα βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα και να χορηγήσουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους.

7. Σε περίπτωση άρνησης ή παρεμπόδισης με οποιονδήποτε τρόπο των εντεταλμένων υπαλλήλων της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού ή των εντεταλμένων οργάνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην άσκηση των καθηκόντων τους, αυτοί μπορούν να ζητούν τη συνδρομή των εισαγγελικών αρχών και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής. Η συνδρομή αυτή μπορεί να ζητηθεί και προληπτικά.

Άρθρο 40

Έρευνες σε κλάδους της οικονομίας ή σε τύπους συμφωνιών

1. Όταν η διαμόρφωση των τιμών ή άλλες περιστάσεις δημιουργούν υπόνοιες για πιθανό περιορισμό ή στρέβλωση του ανταγωνισμού, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να διεξαγάγει έρευνα της σε συγκεκριμένο κλάδο της οικονομίας ή σε συγκεκριμένους τύπους συμφωνιών σε διάφορους κλάδους.

2. Στο πλαίσιο της έρευνας αυτής, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να ζητήσει από επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εφαρμογή των άρθρων 1 και 2, καθώς επίσης και να διενεργήσει κάθε αναγκαίο προς τούτο έλεγχο. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται ιδίως να ζητήσει από τις παραπάνω επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων να της καταστήσουν γνωστή οποιαδήποτε συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική.

3. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να δημοσιεύσει έκθεση για το αποτέλεσμα της έρευνάς της σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας ή συγκεκριμένους τύπους συμφωνιών σε διάφορους κλάδους και να ζητήσει από τους ενδιαφερόμενους να διατυπώσουν παρατηρήσεις.

4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποφασίζει σε Ολομέλεια. Για τη συλλογή των αναγκαίων στοιχείων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 38, 39 και 41.

Άρθρο 41

Υποχρέωση εχεμύθειας

1. Οι πληροφορίες, οι οποίες συλλέγονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για το σκοπό που επιδιώκεται με την αίτηση παροχής πληροφοριών, τον έλεγχο ή την ακρόαση.
2. Με την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 37 παρ. 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, οι υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού και οι υπάλληλοι των αρμόδιων υπηρεσιών των Οργανισμών Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, στους οποίους παρέχεται εντολή κατά τις παραγράφους 2 έως 4 του άρθρου 39 και οι οποίοι λαμβάνουν, με αφορμή την υπηρεσία τους, γνώση απόρρητων στοιχείων επιχειρήσεων, ενώσεων επιχειρήσεων ή άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων που δεν έχουν σχέση με την εφαρμογή του παρόντος νόμου, υποχρεούνται να τηρούν για τα στοιχεία αυτά εχεμύθεια.
3. Τα απόρρητα στοιχεία, τα οποία έχουν σχέση με την εφαρμογή του παρόντος νόμου, αποτελούν μέρος του διοικητικού φακέλου. Οι υπάλληλοι της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούνται να τηρούν εχεμύθεια, με την επιφύλαξη της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 37 του ΚΠΔ, για τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο στοιχεία. Οι προϋποθέσεις, η έκταση, οι εξαιρέσεις, ο χρόνος και η διαδικασία πρόσβασης στο διοικητικό φάκελο των επιχειρήσεων και ενώσεων επιχειρήσεων, κατά των οποίων κινήθηκε η ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού διαδικασία, και των φυσικών ή νομικών προσώπων, που υπέβαλαν καταγγελία, η διαδικασία χρήσης και δημοσιοποίησης των προαναφερόμενων απόρρητων στοιχείων από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται, κατά παρέκκλιση από τις γενικές διατάξεις περί του δικαιώματος πρόσβασης στα έγγραφα, από τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Τα απόρρητα στοιχεία της παρούσας παραγράφου αποτελούν μέρος του φακέλου, ο οποίος υποβάλλεται στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών και στο Συμβούλιο της Επικρατείας, διατηρώντας τον απόρρητο χαρακτήρα τους. Προς τον σκοπό αυτό τα ως άνω στοιχεία διαβιβάζονται σε ξεχωριστό τμήμα του διοικητικού

φακέλου, το οποίο φέρει την ένδειξη «απόρρητα στοιχεία». Αρμόδιος υπάλληλος του δικαστηρίου διασφαλίζει ότι τα μέρη δε θα έχουν πρόσβαση στα απόρρητα για αυτούς τμήματα του φακέλου, εκτός εάν η πρόσβαση κριθεί αναγκαία για την προάσπιση υπέρτερου συμφέροντός τους, και τους παρασχεθεί σχετική άδεια, κατά το αναγκαίο μέτρο, κατόπιν αιτήσεώς τους, από το δικάζον δικαστήριο.

4. Όποιος παραβαίνει τις κατά τις προηγούμενες παραγράφους υποχρεώσεις:

α) τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 252 του Ποινικού Κώδικα, καθώς και με χρηματική ποινή από χίλια (1.000) μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ,

β) διώκεται πειθαρχικώς για την παράβαση της υποχρέωσης εχεμύθειας που συνιστά πειθαρχικό αδίκημα.

5. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού που παραβαίνουν τις κατά τις προηγούμενες παραγράφους υποχρεώσεις τιμωρούνται σύμφωνα με το άρθρο 252 του Ποινικού Κώδικα, καθώς και με χρηματική ποινή από χίλια πεντακόσια (1.500) με ανώτατο όριο τα δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ και με την ίδια απόφαση εκπίπτουν από την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

6. Με τις ποινές της παραγράφου 5 τιμωρείται και κάθε πρόσωπο, στο οποίο η Επιτροπή Ανταγωνισμού αναθέτει την εκπόνηση μελέτης για λογαριασμό της, ή συμμετέχει σε ομάδα έργου την οποία έχει συστήσει η Επιτροπή Ανταγωνισμού, εφόσον στη σχετική σύμβαση έχει περιληφθεί ρήτρα για υποχρέωση εχεμύθειας κατά τις παραγράφους 2 και 3, καθώς και οι δικηγόροι οι οποίοι συμμετέχουν στο Νομικό Γραφείο της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και για τους προστιθέντες του αναδόχου εκπόνησης μελέτης, εφόσον έλαβαν γνώση της παραπάνω ρήτρας εχεμύθειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

Άρθρο 42

Παραγραφή για την επιβολή κυρώσεων

1. Οι εξουσίες που ανατίθενται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού με βάση τον παρόντα νόμο υπόκεινται σε πενταετή προθεσμία παραγραφής.
2. Η παραγραφή αρχίζει από την ημέρα διάπραξης της παράβασης. Ωστόσο, αν μια παράβαση είναι διαρκής ή έχει διαπραχθεί κατ' εξακολούθηση, η παραγραφή αρχίζει από την ημέρα παύσης της παράβασης.
3. Η παραγραφή που ισχύει για την επιβολή προστίμων διακόπτεται από κάθε πράξη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή της αρχής ανταγωνισμού κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία αποβλέπει στη διερεύνηση ή σε διαδικασίες κατά της συγκεκριμένης παράβασης. Η διακοπή της παραγραφής ισχύει από την ημερομηνία κοινοποίησης της πράξης σε μια τουλάχιστον επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων που μετείχε στην παράβαση. Στις πράξεις που συνεπάγονται τη διακοπή της παραγραφής συγκαταλέγονται ιδίως οι εξής:
  - α) οι γραπτές αιτήσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή άλλης κατά τα ανωτέρω αρχής ανταγωνισμού για την παροχή πληροφοριών
  - β) οι γραπτές εντολές διεξαγωγής ελέγχου που χορηγεί στους υπαλλήλους της η Επιτροπή Ανταγωνισμού ή άλλη κατά τα ανωτέρω αρχή ανταγωνισμού
  - γ) η κίνηση διαδικασίας από άλλη κατά τα ανωτέρω αρχή ανταγωνισμού
  - δ) η κλήρωση υπόθεσης σε Εισηγητή
  - ε) η κοινοποίηση έκθεσης αιτιάσεων ή εισήγησης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού ή άλλη κατά τα ανωτέρω αρχή ανταγωνισμού.
4. Η διακοπή της παραγραφής ισχύει για όλες τις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην παράβαση.
5. Η παραγραφή αρχίζει εκ νέου μετά από κάθε διακοπή. Ωστόσο, η παραγραφή επέρχεται το αργότερο την ημέρα παρέλευσης προθεσμίας ίσης με το διπλάσιο της προθεσμίας παραγραφής, υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν έχει επιβάλει πρόστιμο. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο αναστολής της παραγραφής κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου.
6. Η παραγραφή που ισχύει για την επιβολή προστίμων αναστέλλεται για όσο καιρό σχετική με την υπόθεση πράξη ή απόφαση της Επιτροπής

Ανταγωνισμού αποτελεί αντικείμενο διαδικασίας που εκκρεμεί ενώπιον των δικαστηρίων.

7. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο αναστολή ισχύει για όλες τις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην παράβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 43

Υποχρέωση ανακοίνωσης παραβάσεων

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, όταν διαπιστώσει παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1, 2, και 5-10, ή υποχρεώσεων που έχουν επιβληθεί σε επιχειρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 11, προβαίνει σε σχετικές ανακοινώσεις προς την αρμόδια εισαγγελική αρχή, το αργότερο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την έκδοση της οικείας απόφασής της.

Άρθρο 44

Ποινικές κυρώσεις

1. Όποιος συνάπτει συμφωνία, λαμβάνει απόφαση ή εφαρμόζει εναρμονισμένη πρακτική κατά παράβαση του άρθρου 1 του παρόντος ή του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τιμωρείται με χρηματική ποινή από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) έως εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000), αν δεν τιμωρείται βαρύτερα κατά την παράγραφο 2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος, με τις ανωτέρω ιδιότητες, ενεργεί κατά παράβαση των άρθρων 5 έως 10 ή δεν εφαρμόζει τις αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 6 του άρθρου 11. Αν η πράξη του πρώτου εδαφίου αφορά σε επιχειρήσεις που είναι μεταξύ τους πραγματικοί ή δυνητικοί ανταγωνιστές, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) Ευρώ.

2. Όποιος προβαίνει σε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης στην αγορά, κατά παράβαση του άρθρου 2 του παρόντος ή του άρθρου 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και με χρηματική ποινή από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) έως εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ.
3. Αν μια επιχείρηση υπαχθεί στο πρόγραμμα επιείκειας κατά την παράγραφο 8 του άρθρου 25 και εν συνεχεία απαλλαγεί πλήρως από την επιβολή προστίμου, τότε οι δράστες των πράξεων της παραγράφου 1 απαλλάσσονται από κάθε ποινή. Αν συνεπεία της υπαγωγής στο πρόγραμμα επιείκειας, επιβλήθηκε μειωμένο πρόστιμο κατά την παράγραφο 8 του άρθρου 25 τότε στους δράστες των πράξεων της παραγράφου 1 επιβάλλεται ποινή μειωμένη κατά το άρθρο 83 Π.Κ.
4. Ο υπαίτιος ή οι συμμετοχοί σε πράξη των παραγράφων 1 και 2 μένουν ατιμώρητοι, αν με δική τους θέληση και πριν εξετασθούν οπωσδήποτε για την πράξη τους την αναγγείλουν στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών, στην Επιτροπή Ανταγωνισμού ή σε οποιαδήποτε άλλη αρμόδια αρχή, προσκομίζοντας συγχρόνως αποδεικτικά στοιχεία. Σε κάθε περίπτωση, αν τα ως άνω πρόσωπα συμβάλουν ουσιωδώς, με στοιχεία που προσκομίζουν στις αρχές, στην αποκάλυψη της συμμετοχής στις πράξεις αυτές άλλης επιχείρησης, τιμωρούνται με ποινή μειωμένη κατά το άρθρο 83 Π.Κ.
5. Αν η πράξη των παραγράφων 1 και 2 ερευνάται από την Επιτροπή Ανταγωνισμού ή οποιαδήποτε άλλη αρμόδια Ρυθμιστική Αρχή καθ' οιονδήποτε τρόπο, ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών, μετά την προκαταρκτική εξέταση, αναβάλλει με πράξη του κάθε περαιτέρω ενέργεια έως την έκδοση απόφασης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Εισαγγελέως Εφετών. Σ' αυτήν την περίπτωση δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής του άρθρου 113 παρ. 3 εδ. α Π.Κ.
6. Στις δίκες στις οποίες αφορούν οι παραβάσεις των παραγράφων 1 και 2 δύναται να παρίσταται ως πολιτικώς ενάγον κάθε πρόσωπο, το οποίο θίγεται άμεσα από τις πράξεις αυτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

ΤΕΛΗ

Άρθρο 45

Τέλη

1. Οι κατά το άρθρο 6 γνωστοποιήσεις και οι αιτήσεις κατά τα άρθρα 8 παράγραφος 9 και 9 παράγραφος 3 πρέπει, με την ποινή του απαραδέκτου, να συνοδεύονται από γραμμάτιο καταβολής παραβόλου. Το ποσό του παραβόλου ορίζεται στο ποσό των χιλίων εκατό (1.100) ευρώ για την αναφερόμενη στο άρθρο 6 γνωστοποίηση και για τις αιτήσεις κατά τις παραγράφους 9 και 3 των άρθρων 8 και 9 αντιστοίχως.
2. Η προσφυγή, η αίτηση αναίρεσης, η ανακοπή, η αίτηση αναθεώρησης και η παρέμβαση, που ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου στα διοικητικά δικαστήρια, καθώς και η ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού αίτηση επανασυζήτησης, πρέπει, με την ποινή του απαραδέκτου, να συνοδεύονται από γραμμάτιο καταβολής παραβόλου πεντακοσίων (500) ευρώ. Ως προς την απόδοση του παραβόλου εφαρμόζεται οι διατάξεις του άρθρου 277 παράγραφοι 9, 10 και 11 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν.2717/1999) και του άρθρου 36 παράγραφος 4 του προεδρικού διατάγματος 18/1989 «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας». Από την υποχρέωση αυτή απαλλάσσεται το Δημόσιο.
3. Τα υπέρ του Δημοσίου τέλη χαρτοσήμου στα δικόγραφα και τα προσαγόμενα έγγραφα, καθώς και τα υπέρ του Ταμείου Συντάξεων Νομικών, του Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων και του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών τέλη, για την εγγραφή στο πινάκιο, την παράσταση δικηγόρου, την κατάθεση δικογράφων ή υπομνημάτων και την εν γένει συζήτηση των υποθέσεων ορίζονται για την ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού διαδικασία ίσα προς τα της ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου διαδικασία.
4. Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας επί των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων απολαύει ατέλειας, ως εάν είναι αυτό το Δημόσιο, για κάθε ασκούμενο από αυτό, κατά τον παρόντα νόμο, ένδικο βοήθημα και την επ' αυτού, εν γένει, διαδικασία.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 46

Έκταση εφαρμογής του νόμου

Ο παρών νόμος εφαρμόζεται σε όλους τους περιορισμούς του ανταγωνισμού, που επενεργούν ή μπορούν να επενεργήσουν στη χώρα, έστω και αν αυτοί οφείλονται σε συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων, εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων ή συγκεντρώσεις επιχειρήσεων, που πραγματοποιούνται ή λαμβάνονται έξω από αυτή ή σε επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, που δεν έχουν εγκατάσταση σε αυτή. Το ίδιο ισχύει και για την καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης που εκδηλώνεται στη χώρα.

Άρθρο 47

Δημοσίευση αποφάσεων

Οι κοινές αποφάσεις των αρμόδιων Υπουργών, οι κανονιστικού περιεχομένου αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και οι αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 48

Εφαρμογή διατάξεων περί κλητεύσεων και επιδόσεων

1. Για όλες τις προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο κλητεύσεις ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού, όπως και για όλες τις επιδόσεις αποφάσεων και εισηγήσεων, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις περί επιδόσεων των άρθρων 47 έως 57 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.
2. Σε περίπτωση αναβολής ή διακοπής της συζήτησης για άλλη μέρα και ώρα, η γνωστοποίηση στους διαδίκους που δεν παρίστανται της ημερομηνίας της μετ' αναβολής ή διακοπής συζήτησης μπορεί να γίνεται με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
3. Η επίδοση των υπολοίπων εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων των επιστολών συλλογής στοιχείων του άρθρου 38, μπορεί να γίνεται με συστημένη επιστολή.

Άρθρο 49

Είσπραξη προστίμων

Τα υπό των διατάξεων του παρόντος νόμου προβλεπόμενα πρόστιμα βεβαιούνται ως δημόσια έσοδα και εισπράττονται κατά τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων από την εκάστοτε αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ), η οποία οφείλει να ενημερώσει άμεσα την Επιτροπή Ανταγωνισμού περί της είσπραξης ή μη του κάθε προστίμου.

Άρθρο 50

Αναπροσαρμογή προστίμων, παραβόλων και τελών

Με κοινή υπουργική απόφαση, που εκδίδεται από τους Υπουργούς Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα όρια των προστίμων, των παραβόλων και τελών που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 51

Αποσπασμένοι, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού υπάλληλοι, παραμένουν στη θέση τους μέχρι τη λήξη της απόσπασής τους, εφόσον δεν συντρέξει στο πρόσωπό τους λόγος άρσης απόσπασης.

Άρθρο 52

1. Μέσα σε προθεσμία εκατόν ογδόντα (180) ημερών από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί με απόφασή της να θέσει στο Αρχείο τις υποθέσεις που είχαν εισαχθεί σε αυτή πριν από τις 31.12.2003 και δεν έχουν εξετασθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Για το σκοπό αυτόν, η Επιτροπή Ανταγωνισμού υποχρεούται να καταχωρήσει στην ιστοσελίδα της τις υποθέσεις που έθεσε στο αρχείο της εντός δέκα (10) ημερών από τη λήψη της σχετικής απόφασης, την οποία κοινοποιεί στα ενδιαφερόμενα μέρη. Στην ίδια προθεσμία δημοσιεύεται σχετική ανακοίνωση σε δύο τουλάχιστον οικονομικές εφημερίδες και μία ημερήσια πανελληνίας κυκλοφορίας. Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την τήρηση των ανωτέρω προϋποθέσεων δημοσιότητας, υποθέσεις για τις οποίες έγιναν καταγγελίες από συγκεκριμένα πρόσωπα, τα πρόσωπα αυτά έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν να μην τεθεί στο αρχείο συγκεκριμένη υπόθεση. Στην περίπτωση αυτή η συγκεκριμένη υπόθεση παραμένει προς εξέταση.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και εντός προθεσμίας δύο μηνών, κινείται η διαδικασία διορισμού των μελών της Επιτροπής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 12, καθώς και η διαδικασία διορισμού Γενικού Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 21 του παρόντος.

Η τρέχουσα θητεία των μελών της Επιτροπής δεν λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 12. Επίσης, η τρέχουσα θητεία του Γενικού Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού δεν λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 21.

3. Από τη θέση σε ισχύ του προβλεπόμενου στο στοιχείο ιβ' της παραγράφου 3 του άρθρου 14 συστήματος μοριοδότησης και εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών, η Επιτροπή προχωρά στην κατάταξη των εκκρεμών ενώπιόν της υποθέσεων.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών η Επιτροπή προβαίνει σε εκκαθάριση των εκκρεμών ενώπιόν της υποθέσεων που υπάγονται στη διαδικασία του άρθρου 37, παράγραφοι 1 και 2.

5. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται ο ν. 703/1977 «Περί ελέγχου μονοπωλίων και ολιγοπωλίων και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού» (Α' 278), ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, καθώς και κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου.

6. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται το άρθρο 17 παράγραφος 5 του Ν. 3260/2004 «Ρυθμίσεις του συστήματος προσλήψεων και θεμάτων δημόσιας διοίκησης» (Α' 151)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 53

Ισχύς

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.